

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ, ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ.

Πράξη «Δίκτυο Κοινωνικής Προστασίας της Αθήνας - Open Social Net»

Επιμέλεια: Κατερίνα Μανιώτη, Στέλεχος Άμεσης Παρέμβασης Open Social Net

Αθήνα, Ιούνιος 2022

Πίνακας Περιεχομένων

Πρόλογος	Error! Bookmark not defined.
Μέρος 1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	5
1.1. Χωροταξικές αναφορές.....	5
1.2 Κοινωνική διάσταση - Φτώχεια	6
1.3 Η ΟΧΕ-ΒΑΑ Αθήνα 2020	7
Μέρος 2. ΔΙΑΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ (ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ)	9
2.1 Διευθύνσεις και Υπηρεσίες.....	9
Γενική Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και Έργων	10
Γενική Διεύθυνση Οικονομικών	11
Γενική Διεύθυνση Διοίκησης	11
2.2. Έποπτευομενοι Φορείς (ΠΛΗΝ ΑΥΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ).....	14
Μέρος 3. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ, ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	15
3.1. Διευθύνσεις και Τμήματα	15
3.1.1. Διεύθυνση Δημοτικών Ιατρείων	17
Τμήματα Δημοτικών Ιατρείων.....	17
3.1.2 Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης.	18
Τμήμα Σχεδιασμού, Οργάνωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.....	18
Τ.Ε.Β.Α. (Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους) [55].	18
Τμήμα Υποδοχής και Υποστήριξης Αστέγων	19
Τμήμα Πολιτικών Ισότητας και Αντιμετώπισης των Διακρίσεων.....	20
Τμήμα Υποστήριξης και Κοινωνικής Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων	21
Τμήμα Τρίτης Ηλικίας.....	22
Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας.....	24
Τμήμα Κοινωνικής Ένταξης	26
3.1.3. Διεύθυνση Παιδικής Ηλικίας, Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης	28
Τμήμα Δια Βίου Μάθησης.....	28
Τμήμα Παιδικών Κατασκηνώσεων.....	29

3.2. Εποπτευομενοι Φορείς	30
3.2.1. Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών (ΕΑΤΑ Α.Ε)	31
3.2.2. Δημοτικό Βρεφοκομείο Αθηνών	33
3.2.3. Κέντρο «Αθηνά Υγεία»	34
3.2.4. Κέντρο Υποδοχής κα Αλληλεγγύης Δήμου Αθηναίων (ΚΥΑΔΑ)	34
Μέρος 4. ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΦΟΡΕΩΝ, ΔΟΜΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	37
ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ	53
Παραπομπές	54

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Είναι ευρέως αναγνωρισμένο ότι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και ο συντονισμός των πολιτικών κοινωνικής προστασίας σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη χώρα μας, στο πλαίσιο ενός δημόσιου μοντέλου παρέμβασης κοινωνικής προστασίας, παρουσιάζει σοβαρές δυσκολίες οι οποίες κατά κύριο λόγο εντοπίζονται:

- στην έλλειψη και αδυναμία αποτελεσματικού συντονισμού στοχευμένων πολιτικών προστασίας των ατόμων σε κατάσταση ανάγκης και κοινωνικού αποκλεισμού
- στην απουσία ολοκληρωμένων ενεργητικών δράσεων κοινωνικής ένταξης των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού. Οι ευπαθείς ομάδες πληθυσμού περιορίζονται είτε στην περιστασιακή λήψη επιδοματικών παροχών, χωρίς προοπτικές ανεξαρτητοποίησης από τη δημόσια συνδρομή είτε παραπέμπονται σε αναχρονιστικές μορφές ιδρυματικής περίθαλψης με κίνδυνο «υψηλού στιγματισμού».

Παράλληλα, έχουν διαπιστωθεί προβλήματα οργανωτικά, διοικητικά και χρηματοδοτικά στη λειτουργία του προνοιακού συστήματος κοινωνικής φροντίδας σε τοπικό επίπεδο, καθώς και καθυστερήσεις / κενά στην αποτελεσματική κάλυψη της ζήτησης για ποιοτικές, εξατομικευμένες υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας.

Βέβαια δεν πρέπει να παραγνωριστεί ότι η κατάσταση αυτή επιτείνεται από τα ενδογενή οργανωτικά – λειτουργικά προβλήματα της τοπικής αυτοδιοίκησης στη χώρα μας, που ενισχύονται ακόμα περισσότερο από το χαμηλό βαθμό αποκέντρωσης αρμοδιοτήτων και μεταφοράς επαρκών πόρων από την κεντρική Διοίκηση. Με τον τρόπο αυτό, οι δύο βαθμοί (κεντρική διοίκηση και ΟΤΑ) λειτουργούν εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων τους και οι σχέσεις τους δεν είναι σχέσεις ιεραρχίας και ελέγχου, αλλά σχέσεις συνεργασίας και συνέργειας.

Ειδικά για τους πολίτες των τοπικών κοινωνιών και τις Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες (ΕΚΟ), η δημιουργία και αποτελεσματική λειτουργία ισχυρών και αποκεντρωμένων αυτοδιοικητικών οντοτήτων, με σημαντικές αρμοδιότητες και αναπτυξιακές ευθύνες, φέρνει κοντά τους τη διοίκηση, με αποτέλεσμα να περιορίζεται η αναγκαιότητα να επισκέπτονται τις κεντρικές υπηρεσίες για τη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους και να απευθύνονται στην τοπική αυτοδιοίκηση για το σκοπό αυτό. Επιπλέον, οι οντότητες αυτές ανασυντάσσουν και ενεργοποιούν δυνάμεις για καλύτερο σχεδιασμό, συντονισμό, προγραμματισμό και τελικά υλοποίηση πολιτικών και προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα.

Η Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής του Δήμου Αθηναίων (Ε.Α.Τ.Α. Α.Ε.), ως σημαντικότερος αναπτυξιακός βραχίονας του Δήμου Αθηναίων, διαθέτει την εμπειρία και την τεχνογνωσία να σχεδιάζει, να διαβουλεύεται και να υλοποιεί στοχευμένες διατομεακές παρεμβάσεις. Η ενασχόλησή της με την υλοποίηση σημαντικών έργων στους άξονες της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας (Αθήνα 2020), την αναβάθμιση ποιότητας ζωής, στην αστική αναζωογόνηση (Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης/ ΣΟΑΠ) και στη διαχείριση της κοινωνικής κρίσης (Πρόγραμμα Προσωρινής Στέγασης Προσφύγων), καταδεικνύει τον πολυτομεακό της χαρακτήρα και την επιχειρησιακή της ικανότητα. Η ΕΑΤΑ έχει σημαντικό ρόλο στο σχεδιασμό και υλοποίηση της πολιτικής του Δήμου για την κοινωνική συνοχή αξιοποιώντας τα χρηματοδοτικά μέσα των ΕΔΕΤ, και κυρίως το ΠΕΠ «Αττική 2014-2020»

Στο πλαίσιο λοιπόν της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης «Αθήνα 2020: Βιώσιμη ανάπτυξη για τον τουρισμό, τον πολιτισμό, την καινοτομία», υλοποιεί την Πράξη «Δίκτυο Κοινωνικής Προστασίας της Αθήνας - Open Social Net» η οποία εντάχθηκε στο ΕΠ «ΑΤΤΙΚΗ 2014-2020» με τη συγχρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ).

Αντικείμενο της Πράξης Open Social Net αποτελεί ο συντονισμένος σχεδιασμός, προγραμματισμός και υλοποίηση υπηρεσιών στήριξης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων με σκοπό τη διασφάλιση της καλύτερης δυνατής αποτελεσματικότητας των σχετικών παρεμβάσεων προς όφελος της τοπικής κοινωνικής συνοχής. Εστιάζει στη δημιουργία ενός ισχυρού δικτύου αλληλεγγύης και κοινωνικής προστασίας στο οποίο θα συμμετέχουν ενεργά όλοι οι αρμόδιοι φορείς που δραστηριοποιούνται στο Δήμο της Αθήνας και παρέχουν

αντίστοιχες υπηρεσίες. Ωφελούμενοι της πράξης είναι ευάλωτες κοινωνικά και ειδικές ομάδες του πληθυσμού, που απειλούνται ή βρίσκονται ήδη σε κατάσταση φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Το συγκεκριμένο παραδοτέο εκπονήθηκε στο πλαίσιο της παραπάνω Πράξης με σκοπό την συνοπτική αποτύπωση των φορέων και δομών του Δήμου Αθηναίων που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας σε ευπαθείς και ευάλωτες κοινωνικά ομάδες.

Το πρώτο κεφάλαιο περιλαμβάνει τις χωρικές και διοικητικές αναφορές ταυτότητας του Δήμου οι οποίες θεωρήθηκαν χρήσιμες για την κατανόηση του εύρους των υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων του.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, πραγματοποιείται μία προσπάθεια αποσαφήνισης της διάρθρωσης των διευθύνσεων, τμημάτων και δημοσυντηρούμενων φορέων του Δήμου Αθηναίων.

Στο τρίτο κεφάλαιο, αποτυπώνεται μέσω πίνακα η πληροφορία σχετικά με τις υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας που παρέχονται από το Δήμο Αθηναίων, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση σε αυτές που απευθύνονται σε ευάλωτες και ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.

Σημειώνεται ότι το παραδοτέο επιχειρεί τη χαρτογράφηση και συνοπτική περιγραφή των υπηρεσιών, δομών και φορέων κοινωνικής φροντίδας που λειτουργούν υπό την εποπτεία της δημοτικής αρχής κατά τη χρονική στιγμή σύνταξης του. Το σύστημα κοινωνικής φροντίδας που οργανώνει ο Δήμος της Αθήνας λοιπόν παρουσιάζει μια δυναμική η οποία μεταβάλλεται, ειδικά όταν πρόκειται για δομές και προγράμματα των οποίων η λειτουργία εξαρτάται από χρηματοδότηση τρίτων, ιδίως από πόρους του ΕΣΠΑ.

Το Παραδοτέο συντάχθηκε με τη συνεργασία των μελών της Ομάδας Έργου του “Open Social Net”, ενώ το κείμενο επιμελήθηκε η Κατερίνα Μανιώτη, Στέλεχος Άμεσης Παρέμβασης.

ΜΕΡΟΣ 1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.1. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Με το (νέο) Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας Αττικής (Ν. 4277/2014 - ΦΕΚ 156/Α/1-8-2014) καθορίστηκαν τέσσερις (4) Χωρικές Ενότητες, με διάκριση σε επιμέρους Χωρικές Υποενότητες, για τη βέλτιστη χωροταξική οργάνωση, με βάση τη γεωγραφική διάρθρωση και τα επιμέρους φυσιογνωμικά τους χαρακτηριστικά, λαμβάνοντας υπόψη τη νέα διοικητική διάρθρωση του «Ν. Καλλικράτη». Η χωρική Υποενότητα Κεντρικής Αθήνας¹ αποτελεί το επιτελικό κέντρο της Μητροπολιτικής Περιοχής και της χώρας, με πολλαπλότητα λειτουργιών και παρουσία επιτελικών δραστηριοτήτων, κυρίως με δραστηριότητες επιτελικής διοίκησης, χρηματοπιστωτικές, γραφείων και εδρών επιχειρήσεων, εμπορίου, τουρισμού, εκπαίδευσης και πολιτισμού. Το ΡΣΑ αναδεικνύει ως βασική επιδίωξη τη γενικότερη ενίσχυση του ρόλου του Μητροπολιτικού κέντρου Αθήνας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο με μέτρα που αποσκοπούν στην ποιοτική αναβάθμιση παραδοσιακών ζωνών κεντρικών λειτουργιών, με παράλληλη τόνωση και νέων πυρήνων μητροπολιτικών δραστηριοτήτων, καθώς, επίσης, και στη βελτίωση των παραμέτρων, που συνδέονται με την ποιότητα διαβίωσης στο κέντρο της πόλης και τη συγκράτηση του πληθυσμού που διαμένει σε αυτό.

Έπειτα από αρκετές προσθήκες και αποσπάσεις οικισμών, ο Δήμος Αθηναίων, περιλαμβάνει επτά (7) δημοτικές κοινότητες (πρώην δημοτικά διαμερίσματα)^[2].

- 1^η Δημοτική Κοινότητα: Περιλαμβάνει το κέντρο των Αθηνών με το λεγόμενο εμπορικό τρίγωνο (Πλατεία Συντάγματος - Ομόνοια - Μοναστηράκι, Πλάκα, Κολωνάκι - Λυκαβηττός, Εξάρχεια, Κουκάκι, Ιλίσια, Μακρυγιάννη).
- 2^η Δημοτική Κοινότητα: Περιλαμβάνει τις νοτιοανατολικές συνοικίες (Παγκράτι - Ανάκτορα, Ζάππειο - Μετς, Κυνοσάργους, Γούβα, Νέος Κόσμος).
- 3^η Δημοτική Κοινότητα: Περιλαμβάνει τις νοτιοδυτικές συνοικίες [Αστεροσκοπείο, Πετράλωνα, Θησείο, Ρουφ, Βοτανικός, Ελαιώνας (Αθήνα)].
- 4^η Δημοτική Κοινότητα: Περιλαμβάνει τις δυτικές συνοικίες (Κολωνός, Ακαδημία Πλάτωνος, Κολοκυνθού, Προφήτη Δανιήλ, Σεπόλια).
- 5^η Δημοτική Κοινότητα: Περιλαμβάνει τις βορειοδυτικές συνοικίες από τα Κάτω Πατήσια μέχρι τον Προμπονά (Άγιος Ελευθέριος, Πατήσια, Ριζούπολη, Προμπονά).
- 6^η Δημοτική Κοινότητα: Περιλαμβάνει τις βόρειες κεντρικές συνοικίες (Πλατεία Αμερικής, Αττική (συνοικία), Κυψέλη).
- 7^η Δημοτική Κοινότητα Δήμου Αθηναίων: Περιλαμβάνει τις Β.Α. συνοικίες (Νέα Φιλοθέη, Αμπελόκηποι, Ελληνορώσων, Γουδή, Κουντουριώτικα, Ερυθρός Σταυρός, Γηροκομείο, Πολύγωνο, Γκύζη).

¹ Περιλαμβάνει τους δήμους Αθηναίων, Φιλαδέλφειας – Χαλκηδόνας, Γαλατσίου, Ζωγράφου, Καισαριανής, Βύρωνα, Ηλιούπολης και Δάφνης – Υμηττού.

Σχήμα 1. Δημοτικές Κοινότητες Δήμου Αθηναίων.

Από το 1834 που η πόλη των Αθηνών ανακηρύσσεται πρωτεύουσα της Ελλάδας παρατηρείται μία ραγδαία αύξηση του πληθυσμού που επέλεξε να μετοικήσει στην Αθήνα, προσβλέποντας καλύτερη ποιότητα και συνθήκες ζωής (ευκολότερη εύρεση εργασίας, καλύτερη πρόσβαση σε δομές ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, κ.τ.λ.). Έτσι, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή (2021) ο μόνιμος πληθυσμός ανέρχεται στα **643.452** άτομα (ΕΛΣΤΑΤ).

1.2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ - ΦΤΩΧΕΙΑ

Η Αθήνα ως το μεγαλύτερο αστικό κέντρο έχει υποστεί τις κοινωνικές συνέπειες της οικονομικής κρίσης της χώρας με αποτέλεσμα μια σειρά κοινωνικών δεικτών να έχουν επιδεινωθεί, ενώ την ίδια στιγμή φαινόμενα φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού να έχουν ενισχυθεί ανησυχητικά. Η αύξηση του πληθυσμού που ζει κάτω από το προσδιορισμένο όριο φτώχειας, τα υψηλά επίπεδα ανεργίας και η αποδυνάμωση των δικτύων κοινωνικής προστασίας, οδηγούν μεγάλα τμήματα του πληθυσμού εκτός συστήματος παραγωγής και κατανάλωσης. Συνακόλουθο αυτής της τάσης είναι η ανάδυση πολλαπλών πτυχών κοινωνικού αποκλεισμού και η έξαρση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας (ενδοσχολική, ενδοοικογενειακή βία, παραβατικότητα, τοξικοεξάρτηση, ρατσισμός, εγκατάλειψη ευπαθών ομάδων κ.ο.κ.).

Επιπρόσθετα, η κρίση δημιούργησε νέες κοινωνικές ανάγκες και νέες συνθήκες, στην άσκηση της κοινωνικής πολιτικής. Οι κυριότερες τάσεις είναι: α) οι κοινωνικές ανάγκες μετατρέπονται από έκτακτες σε επιτακτικές και διαρκείας, β) δημιουργούνται νέες ομάδες ωφελουμένων (άστεγοι, άποροι κλπ), γ) οι οικονομικές παροχές μειώνονται και αντικαθίστανται από την παροχή υπηρεσιών και αγαθών, και δ) εμφανίζονται νέοι φορείς παροχής υπηρεσιών και αγαθών (κινήσεις αλληλεγγύης, Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη κλπ). Ο Δήμος Αθηναίων έτσι χρειάστηκε να αναπτύξει τα κατάλληλα εργαλεία και σχέδια παρεμβάσεων, ώστε να αποκαταστήσει η τοπική κοινωνία την εσωτερική συνοχή της με τον συντονισμό του κοινωνικού έργου (π.χ. με ενιαίο σύστημα υποδοχής των πολιτών), να βελτιώσει τις υποδομές παροχής υπηρεσιών με ολιστική προσέγγιση (π.χ. δημοτικά ιατρεία/πολυδύναμα κέντρα), να μειώσει την απόσταση ανάμεσα στον Δήμο και τους πολίτες (π.χ. αποκέντρωση στα διαμερίσματα, Βοήθεια στο Σπίτι κλπ), να κάνει πιο ενεργή και άμεση την επικοινωνία με τους κατοίκους και δημότες (δίκτυα, ΜΜΕ κλπ) και να αξιοποιήσει πόρους πολλών φορέων, χορηγών, ΜΚΟ κλπ.

Σε επίπεδο Δημοτικών Κοινοτήτων του δήμου Αθηναίων, όπως προκύπτει από τα αντίστοιχα στοιχεία που παρουσιάζονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του δήμου Αθηναίων 2015- 2019, για το έτος 2012, χαμηλότερη κατανομή εισοδημάτων εμφανίζεται κυρίως στην 4η και 3η Δημοτικές Κοινότητες. Λαμβάνοντας υπόψη την επίδραση της οικονομικής κρίσης ανά Δημοτική Κοινότητα, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αναφερθεί ότι σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, την περίοδο 2009-2012, η μεγαλύτερη μείωση εισοδημάτων εντοπίζεται κυρίως στην 1η Δημοτική Κοινότητα και σε μικρότερη κλίμακα στην 3η δημοτική κοινότητα, ενώ οι αντίστοιχες μειώσεις στις λοιπές Δημοτικές Κοινότητες είναι σε μικρότερη έκταση. Η σπουδαιότητα της μείωσης των εισοδημάτων στην 1η Δημοτική Κοινότητα έγκειται στο γεγονός ότι εστιάζεται στο κέντρο του δήμου.

Μια ενδεικτική ποσοτική καταγραφή αναφορικά με τη φτώχεια στην Αθήνα προκύπτει από τα στοιχεία του προγράμματος «Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών εποπτείας – διακίνησης – διανομής – προϊόντων» στο πλαίσιο υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΤΕΒΑ). Κατά την διαδικασία ελέγχου των διανεμηθέντων ποσοτήτων τροφίμων και την εκτίμηση και αξιολόγηση των αδιανέμητων ποσοτήτων, προέκυψαν τα κάτωθι στατιστικά στοιχεία: υψηλότερη προσέλευση παρατηρήθηκε στο 4ο διαμέρισμα (προσέλευση πάνω από 80% σε τουλάχιστον 1 διανομή), και στο 6ο διαμέρισμα (40% είχαν προσέλθει σε όλες τις διανομές). Η χαμηλότερη προσέλευση παρατηρήθηκε στο 5ο και 1ο διαμέρισμα. Οι γειτονιές στις οποίες υπήρξε η μεγαλύτερη προσέλευση των ωφελούμενων είναι: Στ. Λαρίσης, Αγ. Ζώνη, Αγ. Αρτέμιος, Ακ. Πλάτωνος, Αγ. Παντελεήμων, Πολύγωνο, Κολοκυνθού, Αγ. Ιωάννης. Όσον αφορά την τοπική κατανομή του συνόλου των ωφελούμενων, οι περισσότεροι κατοικούν στο 4ο (κυρίως Κολωνός, Κάτω Πατήσια, Σεπόλια) και στο 6ο διαμέρισμα (κυρίως Αγ. Παντελεήμονας, Κυψέλη, Άνω Κυψέλη). Σε αυτά τα διαμερίσματα οι ωφελούμενοι ξεπερνούν το 4% των κατοίκων σύμφωνα με την απογραφή του 2011. Έπονται το 3ο διαμέρισμα (κυρίως Κάτω Πετράλωνα), το 5ο διαμέρισμα (Πλ. Κολιάτσου, Άνω Πατήσια), το 1ο διαμέρισμα (Αγ. Παύλος, Στ. Λαρίσης, Κουκάκι), το 7ο διαμέρισμα (Γκύζη, Αμπελόκηποι) και το 2ο διαμέρισμα (Ν. Κόσμος, Αγ. Ιωάννης)².

1.3 Η ΟΧΕ-ΒΑΑ ΑΘΗΝΑ 2020

Οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΟΧΕ-ΒΑΑ) αποτελούν σημαντικά εργαλεία ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης για την εφαρμογή αναπτυξιακών στρατηγικών συγκεκριμένων χωρικών ενότητων, η εφαρμογή των οποίων προβλέπεται στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο παρέμβασης των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης

² ΟΧΕ-ΒΑΑ «Αθήνα 2020» (έντυπο υποβολής πρότασης)

(ΕΣΠΑ 2014-2020). Η στρατηγική της ΟΧΕ-BAA «Αθήνα 2020: Βιώσιμη ανάπτυξη για τον τουρισμό, τον πολιτισμό, την καινοτομία» επικεντρώνεται στην ειδική αναπτυξιακή δυναμική του δήμου και εστιάζει σε συγκεκριμένες ανάγκες και προκλήσεις που έχουν χωρικό εντοπισμό και προτείνει δράσεις με ολοκληρωμένο χαρακτήρα που λαμβάνουν υπόψη και στοχεύουν στη βελτίωση των οικονομικών, περιβαλλοντικών / κλιματικών και κοινωνικών / δημογραφικών συνθηκών. Για το σκοπό αυτό η ΟΧΕ-BAA «Αθήνα 2020» προβλέπει τη διάθεση συνολικών πόρων δημόσιας δαπάνης ύψους €85 εκατ. έως το τέλος του 2023, για την υποστήριξη και υλοποίηση αντίστοιχων δράσεων.

Για την κοινωνική συνοχή και ένταξη, η στρατηγική εστιάζει στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων τα οποία γίνονται πιο σύνθετα και πιο έντονα τα τελευταία χρόνια, καθώς στην οικονομική κρίση ήρθε να προστεθεί η υγειονομική, ενώ παράλληλα ανακύπτουν νέα ζητήματα, όπως οι μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές. Στο πλαίσιο αυτό, η στρατηγική της ΟΧΕ-BAA «Αθήνα 2020» εστιάζει σε τρεις ενότητες: στην αντιμετώπιση της ακραίας φτώχειας για την εξασφάλιση των πρωταρχικών αναγκών του ανθρώπου (σίτιση, στέγαση, συμβουλευτική και ψυχολογική στήριξη, ένταξη στην αγορά εργασίας), στην καταπολέμηση των κοινωνικών διακρίσεων και την προάσπιση των δικαιωμάτων για τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού (μεταξύ των οποίων μονογονείς, άστεγοι, μετανάστες, πρόσφυγες, ουσιεξαρτημένα άτομα). Επιπλέον στοχεύεται η καταπολέμηση των διακρίσεων που οφείλονται μεταξύ άλλων σε αναπηρίες ή στην ταυτότητα φύλου, την υγεία και κοινωνική φροντίδα. Έμφαση επίσης δίνεται στην πρόληψη και την παροχή υπηρεσιών στο σπίτι. Για το σκοπό της διασφάλισης της κοινωνικής συνοχής στην περιοχή παρέμβασης, η ΟΧΕ-BAA «Αθήνα 2020» προβλέπει την υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο του Άξονα Στρατηγικής 3 (Πρώθηση της Κοινωνικής Συνοχής και της Κοινωνικής Ένταξης) και των εξής Μέτρων:

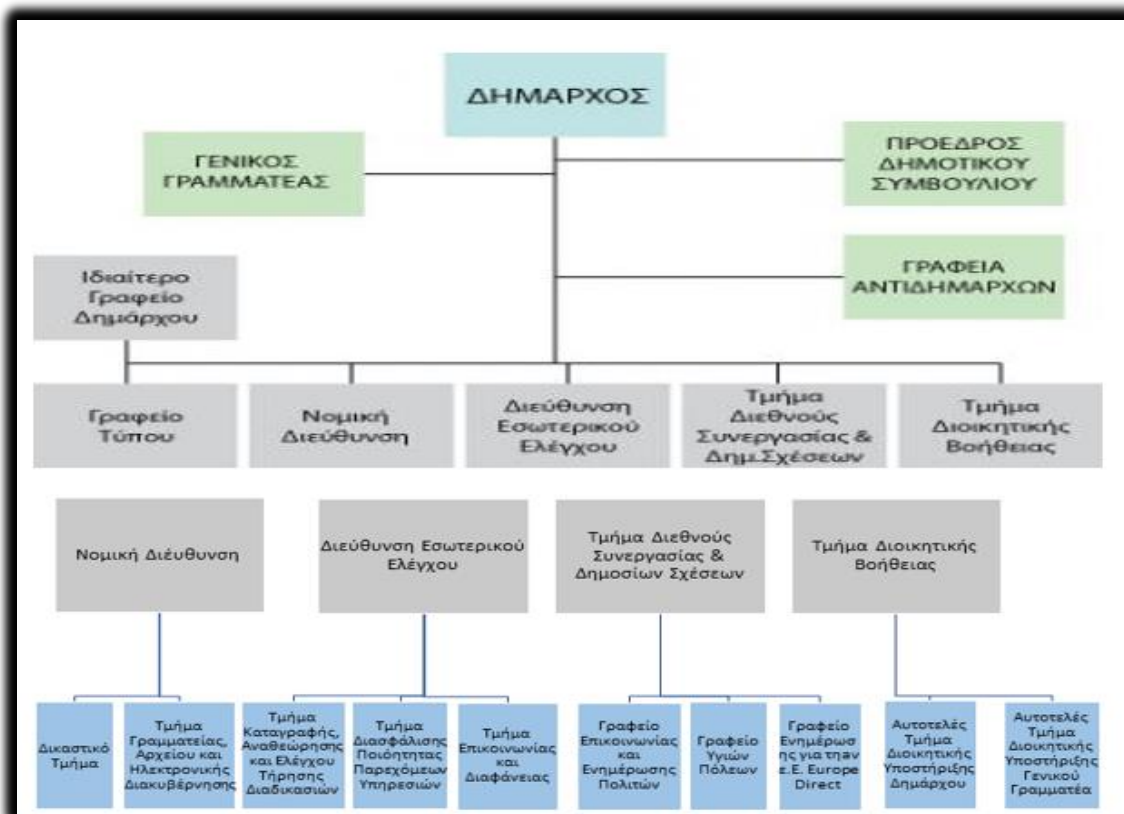
- 3.1. Βελτίωση των όρων πρόσβασης των ευπαθών ομάδων σε κοινωνικά αγαθά και υπηρεσίες
- 3.2. Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για μειονεκτούντα άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας
- 3.3. Βελτίωση απασχολησιμότητας και ποιότητας ζωής των ατόμων περιθωριοποιημένων ομάδων
- 3.4. Βελτίωση της ποιότητας ζωής των Ευάλωτων Ομάδων
- 3.5 Προαγωγή της πρόσβασης μειονεκτούντων ατόμων σε υπηρεσίες πρόνοιας / κοινωνικής φροντίδας και υγείας
- 3.6 Βελτίωση και εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού της Εκπαίδευσης και της Δια βίου μάθησης

Ως εκ τούτου, πέρα από τις παγιωμένες λίγο-πολύ υπηρεσίες και αγαθά κοινωνικής πρόνοιας που παρέχονται από το Δήμο Αθηναίων, κυρίως μέσω της Διεύθυνσης Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Υγείας και του ΚΥΑΔΑ, που χρηματοδοτούνται από ίδιους πόρους, επιχορηγήσεις από τη κεντρική διοίκηση ή συνεισφορές ιδιωτών (δωρεές), το εργαλείο της ΟΧΕ-BAA ΟΧΕ ΒΑΑ έρχεται να αξιοποιηθεί στο σχεδιασμό και υλοποίηση νέων, αναπτυξιακού χαρακτήρα παρεμβάσεων που θα λειτουργήσουν προσθετικά στην ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου και ανθεκτικού δικτύου υπηρεσιών κοινωνικής αλληλεγγύης, χωρίς εξαιρέσεις και αποκλεισμούς, για την Αθήνα.

ΜΕΡΟΣ 2. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

2.1 ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Με την υπ' αριθ. 99128/32001 & 95172/30913 Απόφαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (ΦΕΚ 5713Β' - 19/12/2018) ^[3], ορίζεται ο Οργανισμός Εσωτερικών Υπηρεσιών του Δήμου Αθηναίων (ΟΕΥ). Βάσει αυτής, η διάρθρωση του Δήμου Αθηναίων αποτυπώνεται στο σχήμα 1.

Σχήμα 2. Οργανόγραμμα διάρθρωσης Δήμου Αθηναίων.

Στο Δήμο Αθηναίων, υπάρχουν τρεις (3) διακριτές Διευθύνσεις. Αυτό σημαίνει ότι τόσο διοικητικά, όσο και αναφορικά με τις αρμοδιότητές τους, οι Διευθύνσεις διαθέτουν μια διοικητική και διαχειριστική αυτοτέλεια. Επιπρόσθετα, κάθε Διεύθυνση, υποδιαιρείται σε υποδιευθύνσεις και τμήματα. Κάθε τμηματάρχης, είναι υπεύθυνος για την εύρυθμη λειτουργία του τμήματός του, διοικητικά όμως, οφείλει να απευθύνεται στον γενικό διευθυντή της διεύθυνσης που ανήκει το εκάστοτε τμήμα. Κάθε τμήμα, ενδέχεται να επικοινωνεί και να συνεργάζεται με κάποιο άλλο (τμήμα) που ανήκει στην ίδια υποδιεύθυνση. Χάριν της παρούσης μελέτης, στην καταγραφή των εν λόγω διευθύνσεων που ακολουθεί, αυτές για τις οποίες θα γίνει μία πιο ενδελεχής

ανασκόπηση στη συνέχεια, καθώς προσφέρουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας σε ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες, φέρουν έντονη γραφή και διακριτική διπλή υπογράμμιση.

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΈΡΓΩΝ

Ο Γενικός Διευθυντής έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία των Τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου που συγκροτούν τη Γενική Διεύθυνση και ιδίως για την οργάνωση, το συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της λειτουργίας τους. Ο Γενικός Διευθυντής προϊστάται των κάτωθι διευθύνσεων: ^[5]

- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ** {Περιλαμβάνει τα εξής τμήματα: α) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Μελετών, Τεκμηρίωσης και Προγραμματισμού, γ) Τμήμα Επίβλεψης, γ1) Γραφείο Μελετών & Επιβλέψεων Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων και δ) Τμήμα Τεχνικών Συνεργείων}. ^[6]
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ** {Αποτελείται από τα εξής τμήματα: α) Τμήμα Οργάνωσης, Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Πολεοδομικού Σχεδιασμού, γ) Τμήμα Τοπογραφίας και Περιβάλλοντος, δ) Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών και Απαλλοτριώσεων, ε) Τμήμα Πολιτιστικής Κληρονομιάς και στ) Τμήμα Βιώσιμης Κινητικότητας}. ^[7]
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΟΜΗΣΗΣ** {Υποδιαιρείται στα εξής τμήματα: α) Τμήμα Οργάνωσης, Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Έκδοσης Αδειών, β1) Γραφείο Αρχείου Οικοδομικών Αδειών, β2) Γραφείο Ανεγκυστήρων, γ) Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών, γ1) Γραφείο Επικινδύνων και Υγρασιών και δ) Τμήμα Όρων Δόμησης}. ^[8]
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΔΟΠΟΙΑΣ, ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ** {Περιλαμβάνει τα εξής τμήματα: α) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Μελετών, Τεκμηρίωσης και Προγραμματισμού, γ) Τμήμα Επίβλεψης, δ) Τμήμα Τεχνικών Συνεργείων και ε) Τμήμα Αδειοδοτήσεων}. ^[9]
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΥ** {Αποτελείται από τα εξής τμήματα: α) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Μελετών, Τεκμηρίωσης και Προγραμματισμού και γ) Τμήμα Συντήρησης Δικτύου Ηλεκτροφωτισμού και Υποδομών}. ^[10]
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ** {Υποδιαιρείται στα εξής τμήματα: α) Τμήμα Μελετών, Προγραμματισμού, Διοικητικής Υποστήριξης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Συντήρησης Οχημάτων, β1) Γραφείο Συντήρησης και Επισκευής Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού Οχημάτων και β2) Γραφείο Διαχείρισης, Συντήρησης και Διάθεσης Τροχαίου Υλικού και Λοιπού Εξοπλισμού}. ^[11]
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ – ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ** {Περιλαμβάνει τα εξής τμήματα: α) Τμήμα Μελετών, Σχεδιασμού, Προγραμματισμού, Διοικητικής Υποστήριξης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων, γ) Τμήμα Ελέγχου Ποιότητας Εργασίας, δ) Τμήμα Αποκομιδής, Μεταφοράς Απορριμμάτων και Ανακυκλώσιμων Υλικών Συσκευασίας, δ1) Γραφείο Κίνησης Οχημάτων, ε) Τμήμα Επίβλεψης Λειτουργίας Υποδομών και Εγκαταστάσεων, στ) Τμήμα Οδοκαθαρισμού και ζ) Τμήμα Ειδικών Εργασιών}. ^[12]
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΠΑΝΙΔΑΣ** {Αποτελείται από τα εξής τμήματα: α) Τμήμα Σχεδιασμού, Προγραμματισμού, Διοικητικής Υποστήριξης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Φυτικής Παραγωγής, Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Τεχνικής Υποστήριξης, β1) Γραφείο Κίνησης, γ) Τμήμα Πρασίνου 1ης Δημοτικής Κοινότητας, δ) Τμήμα Πρασίνου 2ης και 3ης Δημοτικής Κοινότητας, ε) Τμήμα Πρασίνου 4ης και 5ης Δημοτικής Κοινότητας, στ) Τμήμα Πρασίνου 6ης και 7ης Δημοτικής

Κοινότητας, ζ) Τμήμα Αστικής Πανίδας, ζ1) Γραφείο Απεντομώσεων Χώρων, η) Τμήμα Εθνικού Κήπου και η1) Γραφείο Παιδικής Βιβλιοθήκης και Βοτανικού Μουσείου}.^[13]

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ο Γενικός Διευθυντής έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία των Οικονομικών υπηρεσιών του Δήμου που συγκροτούν τη Γενική Διεύθυνση και ιδίως για την οργάνωση, το συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της λειτουργίας τους. Ο γενικός Διευθυντής, προΐσταται των παρακάτω διευθύνσεων:^[14]

- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ** {Υποδιαιρείται στα εξής τμήματα: α) Τμήμα Προϋπολογισμού, β) Τμήμα Λογιστηρίου, γ) Τμήμα Ταμειακής Διαχείρισης και Εξόδων, δ) Τμήμα Εκκαθάρισης και Εντολής Δαπανών, ε) Τμήμα Εσόδων, στ) Τμήμα Μισθοδοσίας και ζ) Τμήμα Οικονομικής Παρακολούθησης Συμβάσεων}.^[15]
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ** {Περιλαμβάνει τα εξής τμήματα: α) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης, Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Α' Κοιμητηρίου, γ) Τμήμα Β' Κοιμητηρίου, δ) Τμήμα Γ' Κοιμητηρίου, ε) Τμήμα Αξιοποίησης και Εκμετάλλευσης Δημοτικής Περιουσίας, στ) Τμήμα Αγορών, Απαλλοτριώσεων και Μισθώσεων και ζ) Τμήμα Περιουσιακών Στοιχείων, Κοινοχρήστων Χώρων, Κτηματολογίου και Κληροδοτημάτων}.^[16]
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΩΝ** {Αποτελείται από τα εξής τμήματα: α) Τμήμα Προμηθειών, Προγραμματισμού, Τεκμηρίωσης Αιτημάτων και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων, γ) Τμήμα Αποθηκών Υλικών και δ) Τμήμα Διαχείρισης Καυσίμων και Λιπαντικών}.^[17]
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΟΔΩΝ** {Υποδιαιρείται στα εξής τμήματα: α) Τμήμα Σχεδιασμού, Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Αδειοδότησης Εμπορικών δράσεων, γ) Τμήμα Αδειοδότησης Χρήσης Κοινοχρήστου Χώρου, δ) Τμήμα Αδειοδότησης Υπαίθριων Αγορών και Συναφών Δράσεων, ε) Τμήμα Βεβαίωσης Γενικών Εσόδων, στ) Τμήμα Βεβαίωσης Εσόδων από Παραβάσεις Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ) και ζ) Τμήμα Ανταποδοτικών Τελών και Τ.Α.Π.}.^[18]

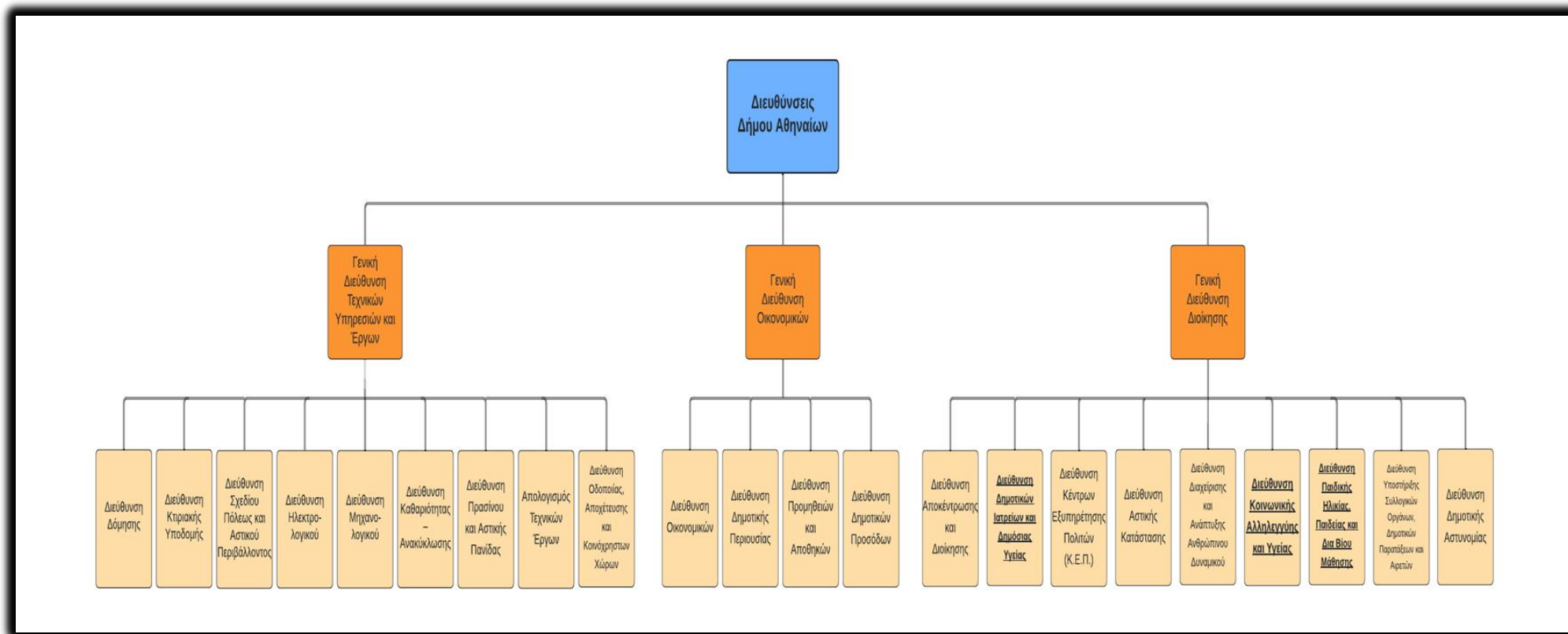
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ο Γενικός Διευθυντής έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου που συγκροτούν την Γενική Διεύθυνση και ιδίως για την οργάνωση, το συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της λειτουργίας τους. Ο Γενικός Διευθυντής Διοίκησης, προΐσταται των εξής διευθύνσεων.^[19]:

- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ** {Περιλαμβάνει τα εξής τμήματα: α) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Διοικητικού, Εποπτείας και Συντονισμού Δημοτικών Κοινοτήτων, β1) Γραφείο Προσωπικού Ασφαλείας, γ) Τμήμα Εξυπηρέτησης Δημοτών και Επαγγελματιών 1ης Δημοτικής Κοινότητας, δ) Τμήμα Εξυπηρέτησης Δημοτών και Επαγγελματιών 2ης Δημοτικής Κοινότητας, ε) Τμήμα Εξυπηρέτησης Δημοτών και Επαγγελματιών 3ης Δημοτικής Κοινότητας, στ) Τμήμα Εξυπηρέτησης Δημοτών και Επαγγελματιών 4ης Δημοτικής Κοινότητας, ζ) Τμήμα Εξυπηρέτησης Δημοτών και Επαγγελματιών 5ης Δημοτικής Κοινότητας, η) Τμήμα Εξυπηρέτησης Δημοτών και Επαγγελματιών 6ης Δημοτικής Κοινότητας, θ) Τμήμα Εξυπηρέτησης Δημοτών και Επαγγελματιών 7ης Δημοτικής Κοινότητας, ι) Τμήμα Δημοτικού και Ιστορικού Αρχείου και ια) Τμήμα Πρωτοκόλλου, Διεκπεραίωσης και Αρχείου}.^[20]
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΙΑΤΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ** {Αποτελείται από τα εξής τμήματα: α) Τμήμα Σχεδιασμού, Οργάνωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Δημοτικών Ιατρείων 1ης και

- 2ης Δημοτικής κοινότητας, γ) Τμήμα Δημοτικών Ιατρείων 3ης και 4ης Δημοτικής κοινότητας, δ) Τμήμα Δημοτικών Ιατρείων 5ης, 6ης και 7ης Δημοτικής κοινότητας και ε) Τμήμα προληπτικής ιατρικής, προαγωγής υγείας και δημόσιας υγείας}.^[21]
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ (Κ.Ε.Π.)** {Υποδιαιρείται στα εξής τμήματα: α) Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών, β) Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης και γ) Τμήμα Εξωτερικών Εφαρμογών}.^[22]
 - **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ** {Περιλαμβάνει τα εξής τμήματα: α) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Έκδοσης Πιστοποιητικών, γ) Τμήμα Μητρώου Αρρένων, δ) Τμήμα Ιθαγένειας, Δημοτολογίου και Εκλογικών Καταλόγων, ε) Τμήμα Γεννήσεων, στ) Τμήμα Γάμων – Θανάτων και ζ) Τμήμα Πολιτικών Γάμων}.^[23]
 - **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ** {Αποτελείται από τα εξής τμήματα: α) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Μονίμου Προσωπικού, γ) Τμήμα Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου, δ) Τμήμα Εκπαίδευσης, Ανάπτυξης, Υγιεινής και Ασφάλειας Ανθρώπινου Δυναμικού και δ1) Γραφείο Υγιεινής και Ασφάλειας εργαζομένων και ε) Τμήμα Ελέγχου Απασχόλησης}.^[24]
 - **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ** {Υποδιαιρείται στα εξής τμήματα: α) Τμήμα Σχεδιασμού, Οργάνωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Υποδοχής και Υποστήριξης Αστέγων, γ) Τμήμα Πολιτικών Ισότητας και Αντιμετώπισης Διακρίσεων, δ) Τμήμα Υποστήριξης και Κοινωνικής ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων, ε) Τμήμα Τρίτης Ηλικίας, στ) Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας, ζ) Τμήμα Κοινωνικής Ένταξης, ζ1) Γραφείο Φιλανθρωπικών Σωματείων και η) Τμήμα Επιδοματικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ασφάλισης}.^[25]
 - **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ** {Υποδιαιρείται στα εξής τμήματα: α) Τμήμα Σχεδιασμού, Οργάνωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Υποστήριξης και Λειτουργίας Σχολικών Μονάδων, Σχολικών Επιτροπών και της Δημοτικής Επιτροπής Παιδείας (Δ.Ε.Π.), γ) Τμήμα Δια Βίου Μάθησης, δ) Τμήμα Αδειοδοτήσεων – Ελέγχων και ε) Τμήμα Παιδικών Εξοχών}.^[26]
 - **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ, ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΑΙΡΕΤΩΝ** {Περιλαμβάνει τα εξής τμήματα: α) Τμήμα Υποστήριξης Δημοτικών Παρατάξεων και Αιρετών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Υποστήριξης Δημοτικού Συμβουλίου, Εκτελεστικής Επιτροπής & Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης, β1) Γραφείο Νομικών Προσώπων & Δημοτικών Επιχειρήσεων και γ) Τμήμα Υποστήριξης Οικονομικής Επιτροπής και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής}.^[27]
 - **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ** {Αποτελείται από τα εξής τμήματα: α) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) Τμήμα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, γ) Τμήμα Ελέγχου Στάθμευσης, δ) Δημοτικό Αστυνομικό Τμήμα 1ης Δημοτικής Κοινότητας, δ1) Γραφείο Ιστορικού Κέντρου, ε) Δημοτικό Αστυνομικό Τμήμα 2ης και 7ης Δημοτικής Κοινότητας, στ) Δημοτικό Αστυνομικό Τμήμα 3ης και 4ης Δημοτικής Κοινότητας, ζ) Δημοτικό Αστυνομικό Τμήμα 5ης και 6ης Δημοτικής Κοινότητας και η) Τμήμα Επιβολής Διοικητικών Κυρώσεων σε Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος και Επιχειρήσεις}.^[28]

Στο σχήμα που ακολουθεί αποτυπώνεται η παραπάνω διάρθρωση.

Σχήμα 3. Διάρθρωση Διευθύνσεων Δήμου Αθηναίων (υπογραμμίζονται οι διευθύνσεις, παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας)

2.2. ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ (ΠΛΗΝ ΑΥΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ)

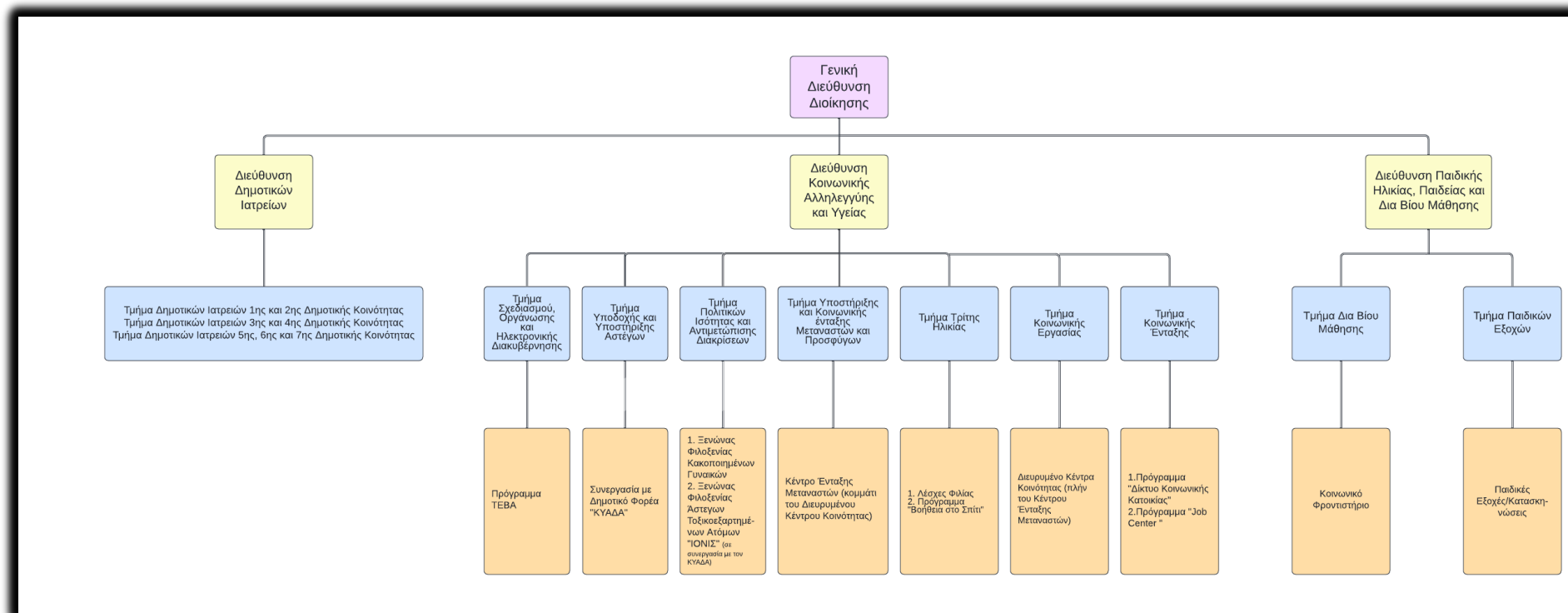
Στο Δήμο Αθηναίων, εδράζονται κάποιοι δημοτικοί φορείς, οι οποίοι είναι δημοσυντήρητοι. Αυτό σημαίνει ότι όχι μόνο συνεργάζονται, αλλά και συντηρούνται από τον ίδιο το Δήμο Αθηναίων ^[29]. Στη συνέχεια, παρατίθεται ο κατάλογος με τους φορείς αυτούς. Όπως και στην περίπτωση των διευθύνσεων, έτσι και στον κατάλογο που ακολουθεί, οι δημοτικοί φορείς που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας προς ευάλωτες και ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες και για τους οποίους θα γίνει μία πιο λεπτομερής αναφορά στο ειδικό μέρος της μελέτης, φέρουν έντονη γραφή και διακριτική διπλή υπογράμμιση.

- Δημοτική Επιχείρηση Ραδιοφωνίας Αθήνα 9,84 FM Stereo [30,31]
- Διαδημοτική Ανώνυμη Εταιρεία Φυσικού Αερίου "Αθηναϊκό Αέριο" [32,33]
- Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών - Αναπτυξιακή Ανώνυμος Εταιρεία ΟΤΑ – (Ε.Α.Τ.Α. Α.Α.Ε ΟΤΑ) [34,35]
- Δημοτικό Βρεφοκομείο Αθηνών [36,37]
- Διπλή Ανάπλαση Α.Ε. [38,39]
- ΔΑΕΜ Α.Ε. - Ανώνυμη Αναπτυξιακή Εταιρεία Μηχανογράφησης & Επιχειρησιακών Μονάδων ΟΤΑ του Δήμου Αθηναίων [40,41]
- Εταιρεία Ασφαλιστικών - Συμβουλευτικών Υπηρεσιών ΑΑΕ ΟΤΑ [42,43]
- Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης [44,45]
- Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας "Αθηνά Υγεία" [46,47]
- Κέντρο Υποδοχής & Αλληλεγγύης Δήμου Αθηναίων (Κ.Υ.Α.Δ.Α.) [48,49]
- «Τεχνόπολη» Δήμου Αθηναίων [50,51]
- Οργανισμός Πολιτισμού Αθλητισμού και Νεολαίας [52,53]

ΜΕΡΟΣ 3. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ, ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ

3.1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΑ

Όπως γίνεται φανερό στο προηγούμενο κεφάλαιο, ορισμένες διευθύνσεις ή/και τμήματα του Δήμου Αθηναίων, εστιάζουν περισσότερο στην παροχή υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας από κάποια άλλα. Δεδομένου ότι γενικότερος σκοπός της μελέτης αλλά και του παρόντος κεφαλαίου, είναι να καταγράψει με συνοπτικό, περιεκτικό και κατανοητό τρόπο τις προαναφερθείσες υπηρεσίες, θα ακολουθήσει η ανασκόπηση μόνο των διευθύνσεων και τμημάτων του Δήμου Αθηναίων, που επικεντρώνονται σε αυτές. Στο σχήμα που ακολουθεί, αποτυπώνονται μόνο οι διευθύνσεις και τα τμήματα του Δήμου Αθηναίων, που ασχολούνται με κοινωνικά ζητήματα. Στο διάγραμμα, εμφανίζονται τα «προγράμματα» που ελέγχονται από το κάθε τμήμα, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι οι αρμοδιότητες του κάθε τμήματος, περιορίζονται αποκλειστικά μόνο στο διοικητικό έλεγχο των εμφανιζόμενων προγραμμάτων.

Σχήμα 4. Διάρθρωση Διευθύνσεων και τμημάτων Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης (εμφανίζονται οι κύριες δομές που εποπτεύουν)

3.1.1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΙΑΤΡΕΙΩΝ

Όπως αναφέρθηκε και στο προηγούμενο κεφάλαιο, η Διεύθυνση Δημοτικών Ιατρείων του Δήμου Αθηναίων, είναι χωρισμένη σε πέντε (5) τμήματα (i) Τμήμα Σχεδιασμού Οργάνωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ii) Τμήμα Δημοτικών Ιατρείων 1^{ης} και 2^{ης} Δημοτικής Κοινότητας, iii) Τμήμα Δημοτικών Ιατρείων 3^{ης} και 4^{ης} Δημοτικής Κοινότητας, iv) Τμήμα Δημοτικών Ιατρείων 5^{ης}, 6^{ης} και 7^{ης} Δημοτικής Κοινότητας και v) Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής Προαγωγής Υγείας και Δημοσίας Υγείας ^[21]). Στο κεφάλαιο αυτό, θα γίνει αναφορά μόνο στα τμήματα που ουσιαστικά παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας.

Όπως είναι γνωστό, η υγεία είναι ένα φυσικό αγαθό το οποίο έχει τύχει και συνταγματικής προστασίας κυρίως από τα άρθρα 5 § 5 και 21 § 3 του Συντάγματος όπου παρουσιάζεται ως ατομικό και κοινωνικό δικαίωμα ^[54]. Τα δημοτικά ιατρεία του Δήμου Αθηναίων, είναι καταμελημένα σε έξι (6) από τις επτά (7) Δημοτικές Κοινότητές του, παρέχοντας έτσι τη δυνατότητα ακόμα και σε πολίτες περιορισμένης κινητικότητας, να μπορούν να επισκεφθούν το γιατρό που επιθυμούν, χωρίς να χρειάζεται να μετακινηθούν μεγάλες αποστάσεις.

ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΙΑΤΡΕΙΩΝ

Το κάθε Τμήμα Δημοτικών Ιατρείων (3 στο σύνολο), είναι διοικητικά υπεύθυνο μιας πληθώρας αρμοδιοτήτων ^[21].

- Αρχικά, προωθεί την ολοκληρωμένη υποστήριξη της υγείας, παρέχοντας συνδυασμένες υπηρεσίες Υγείας και Συμβουλευτικών/Κοινωνικών Υπηρεσιών προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες προσωπικές ανάγκες των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό, παρέχει υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας δημόσιας υγείας, πρωτοβάθμιας οδοντιατρικής και ορθοδοντικής φροντίδας προαγωγής και αγωγής της υγείας καθώς και πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς πρόληψης. Επιπροσθέτως, διενεργεί εμβολιασμούς και φυματινοαντιδράσεις σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Παιδιών και Ενηλίκων. Πραγματοποιεί συνταγογραφήσεις φαρμάκων, παρακλινικών εξετάσεων σε ασφαλισμένους και ανασφάλιστους δικαιούχους και εκδίδει τις σχετικές γνωματεύσεις, ενώ ταυτόχρονα διενεργεί βασικές εργαστηριακές εξετάσεις προληπτικού ελέγχου. Παράλληλα, οι Συμβουλευτικές/Κοινωνικές Υπηρεσίες, αφορούν στην παροχή ψυχοκοινωνικής στήριξης από Συμβούλους Υποδοχής και Εξυπηρέτησης, νομική υποστήριξη, υπηρεσίες επαγγελματικής συμβουλευτικής και υπηρεσίες συμβουλευτικής στην κοινωνική επιχειρηματικότητα καθώς και δράσεις σε επίπεδο κοινότητας από κοινωνικούς επιστήμονες που εξειδικεύονται στην παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών. Όλες οι ανωτέρω υπηρεσίες, παρέχονται αδιακρίτως προς όλους, ανεξαρτήτως ηλικιακής ομάδας, φύλου, χρώματος, εθνικότητας, θρησκευτικών και πολιτικών πεποιθήσεων.
- Μερικά για την καλή οργάνωση και εύρυθμη λειτουργία των Δημοτικών Ιατρείων. Παράλληλα, είναι υπεύθυνο για τη διασύνδεση των υπηρεσιών των Δημοτικών Ιατρείων με τις άλλες υπηρεσίες της Διεύθυνσης (Δημοτικών Ιατρείων), ώστε να επιτυγχάνεται η ορθή παραπομπή και η βέλτιστη και ποιοτικότερη εξυπηρέτηση των πολιτών – ωφελούμενων. Επιπλέον, διεκπεραιώνει όσα διοικητικά θέματα του Τμήματος προκύψουν. Επιπρόσθετα, συντονίζει το προσωπικό των Δημοτικών Ιατρείων με στόχο την εύρυθμη λειτουργία του, την άρτια εξυπηρέτηση των ωφελούμενων των παρεχόμενων υπηρεσιών με την εμπιστευτικότητα και το απόρρητο που απαιτείται από τις σχετικές διατάξεις. Τέλος, προγραμματίζει και **συνεργάζεται με το Τμήμα Οργάνωσης Σχεδιασμού και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Διεύθυνσης** για την προμήθεια πάσης φύσεως ιατροφαρμακευτικού εξοπλισμού.
- Έχει την ευθύνη για τη μελέτη, την τήρηση και αξιολόγηση στατιστικών στοιχείων, την χωροταξική κατανομή και την εύρυθμη λειτουργικότητα των Δημοτικών Ιατρείων. Ακόμα, υλοποιεί προγράμματα για την προαγωγή της δημόσιας υγείας και συγκεκριμένα για την πληροφόρηση των δημοτών για θέματα δημόσιας υγείας και την εφαρμογή προγραμμάτων εμβολιασμών μέσω του δικτύου υγιών πόλεων.

Επιπλέον, εισηγείται και αναλαμβάνει την εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων για την πρόληψη και προαγωγή της δημόσιας υγείας που εκπονούν και χρηματοδοτούν εθνικοί, περιφερειακοί και ευρωπαϊκοί οργανισμοί. Ταυτόχρονα, σχεδιάζει και υλοποιεί προγράμματα αγωγής και προαγωγής υγείας στην κοινότητα (σχολεία - λέσχες φιλίας κ.τ.λ.). Τέλος, υλοποιεί δράσεις σε συνεργασία με φορείς, όπως Α.Ε.Ι. (Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα) , Α.Τ.Ε.Ι. (Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα), επιστημονικούς φορείς, συλλόγους κ.τ.λ.

3.1.2 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ.

Όπως φαίνεται στο **Σχήμα 4**, η Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Υγείας, είναι η Διεύθυνση του Δήμου Αθηναίων, στην οποία απαντώνται τα περισσότερα τμήματα που σχεδιάζουν και διοργανώνουν προγράμματα, ενώ παράλληλα παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, σε δημότες του Δήμου Αθηναίων.

ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Το Τμήμα Σχεδιασμού, Οργάνωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ^[25], είναι υπεύθυνο για ένα πλήθος αρμοδιοτήτων, οι οποίες όμως δεν αφορούν άμεσα τους σκοπούς της εν λόγω μελέτης. Παρά ταύτα, άξιο αναφοράς, είναι το γεγονός ότι υπό την εποπτεία και το συντονισμό του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης, φροντίζει για την εναρμόνιση της λειτουργίας του συνόλου των υπηρεσιακών μονάδων με τη δράση φορέων και δομών που δημιουργούνται στο πλαίσιο υλοποίησης προγραμμάτων εθνικής κοινωνικής πολιτικής όπως είναι για παράδειγμα το «Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης ή Κ.Ε.Α. (ή Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα ή Ε.Ε.Ε.)», το «Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους ή αλλιώς Τ.Ε.Β.Α.», το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», το Διευρυμένο Κέντρο Κοινότητας, και άλλα. Στο σημείο αυτό, θα καταγραφούν κάποιες περαιτέρω λεπτομέρειες, σχετικά με το πρόγραμμα Τ.Ε.Β.Α.

Τ.Ε.Β.Α. (ΤΑΜΕΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΠΟΡΟΥΣ) [55].

Με την παρ. 3 του άρθρου 45 του Ν.4314/2014 (ΦΕΚ 265 Α') ^[56], τα καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής του Επιχειρησιακού Προγράμματος Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής (Ε.Π.Ε.Β.Υ.Σ.), βάσει του άρθρου 32 του Κανονισμού ΕΕ 223/2014 για το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους, ανατέθηκαν στο Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (Ε.Ι.Ε.Α.Δ.), το οποίο εποπτεύεται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους (Τ.Ε.Β.Α.) υποστηρίζει Εθνικά Συστήματα μέσω των οποίων διανέμονται στους απόρους τρόφιμα ή/και Βασική Υλική Συνδρομή, μέσω των Κοινωνικών

Συμπράξεων που επιλέγονται, καθώς επίσης και δραστηριότητες σχετικά με τη συλλογή, μεταφορά, αποθήκευση και διανομή δωρεών τροφίμων. Το Ταμείο στηρίζει Συνοδευτικά μέτρα, συμπληρώνοντας την παροχή τροφίμων ή/και Βασικής Υλικής Συνδρομής και στηρίζει δραστηριότητες που συμβάλλουν στην κοινωνική ενσωμάτωση των απόρων.

Επιλέξιμοι Φορείς για την υλοποίηση των πράξεων είναι οι Κοινωνικές Συμπράξεις. Για τη Περιφέρεια Αττικής, ένας από τους αρκετούς επικεφαλής εταίρους, είναι και ο Δήμος Αθηναίων.

Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα φιλοδοξεί να καλύψει ανάγκες τριών (3) αξόνων.

Ι. Τρόφιμα: α) Στους ωφελούμενους, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις της εκάστοτε Υπουργικής Απόφασης θα παρέχονται τρόφιμα, ανάλογα σε ποσότητα με τον αριθμό των μελών της ωφελούμενης μονάδας, έτσι όπως θα εξειδικευτεί μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής αυτών. β) Στους αστέγους, θα παρέχονται έτοιμα γεύματα μέσω συσσιτίων.

II. **Βασική Υλική Συνδρομή:** α) Στους ωφελούμενους, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις της εκάστοτε Υπ. Απόφασης δύνανται να παρέχονται είδη οικιακού καθαρισμού ανά ωφελούμενη μονάδα, είδη προσωπικής υγιεινής και ανάλογα με τα μέλη της ωφελούμενης μονάδας, ρουχισμός, βρεφικά και παιδικά είδη. β) Στους αστέγους δύνανται να παρέχονται ρουχισμός και είδη προσωπικής υγιεινής σε ατομική συσκευασία.

III. **Συνοδευτικά Μέτρα:** Παράλληλα με τη διανομή τροφίμων και Βασικής Υλικής Συνδρομής, θα παρέχονται Συνοδευτικά Μέτρα, με στόχο την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού και των κοινωνικών έκτακτων αναγκών των απόρων με πιο ενεργό και βιώσιμο τρόπο. Τα επιλέξιμα Συνοδευτικά Μέτρα και για τις δύο κατηγορίες στερήσεων, ενδεικτικά είναι τα εξής:

- Υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής στήριξης, ενδυνάμωσης και κοινωνικής ένταξης παιδιών σε ατομικό επίπεδο και σε επίπεδο οικογένειας (ή και σε μονήρη άτομα)
- Διατροφικές συμβουλές (συμβουλές υγιεινής διατροφής)
- Συμβουλές υγιεινής διαβίωσης
- Συμβουλές διαχείρισης οικογενειακού προϋπολογισμού
- Νομική συνδρομή
- Υπηρεσίες κοινωνικοποίησης παιδιών (πχ πρόσβαση σε αθλητικές δραστηριότητες κ.τ.λ.)
- Κοινωνικά φροντιστήρια που θα παρέχουν τόσο διδακτική υποστήριξη όσο και επαρκείς και κατάλληλους χώρους για μελέτη για τα παιδιά / ωφελούμενους
- Υλοποίηση πολιτιστικών και δημιουργικών δραστηριοτήτων απασχόλησης για παιδιά ωφελούμενους (π.χ. θεατρικές παραστάσεις αλλά και θεατρικά εργαστήρια για παιδιά)
- Εκδρομές (εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές)
- Παροχή χώρων για παιχνίδια, συναντήσεις και εκδηλώσεις για παιδιά που δεν έχουν σχετική πρόσβαση.

ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΣΤΕΓΩΝ

Το Τμήμα Υποδοχής και Υποστήριξης Αστέγων ^[25], όπως ακριβώς υποδεικνύει και η ονομασία του, απευθύνεται σε άστεγο πληθυσμό.

- ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ Κ.Υ.Α.Δ.Α.: Για να επιτύχει όσα αναφέρονται στη συνέχεια, βρίσκεται σε στενή συνεργασία με τον Κ.Υ.Α.Δ.Α., αλλά και με λοιπά τμήματα του Δήμου Αθηναίων, αλλά και με άλλους φορείς της κοινωνίας των πολιτών.
- Εκπονεί μελέτες και υλοποιεί προγράμματα καταγραφής και στήριξης των αστέγων. Υποστηρίζει διοικητικά την ένταξη των αστέγων στο πρόγραμμα στέγασης στους ξενώνες του Δήμου σύμφωνα με τον κανονισμό του προγράμματος στέγασης. Παράλληλα, απευθύνει στην αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου αιτήματα για εξεύρεση χρηματοδοτούμενων ή άλλων προγραμμάτων, με στόχο την κοινωνική στήριξη διαφόρων ευπαθών κοινωνικών ομάδων, ανάλογα με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν.
- Συντάσσει τις τεχνικές προδιαγραφές των ξενώνων φιλοξενίας των αστέγων ως η αρμόδια μονάδα του Δήμου που έχει την εξειδικευμένη εμπειρία και γνώση στις μεθόδους αντιμετώπισης του προβλήματος των αστέγων.
- Συντονίζει τις δράσεις για την αντιμετώπιση των έκτακτων καιρικών φαινομένων στο Δήμο Αθηναίων, σε συνεργασία με τα άλλα τμήματα της Διεύθυνσης, τους κρατικούς και εθελοντικούς φορείς.
- Μερικά i) για την οικονομική ενίσχυση και στήριξη των φιλοξενούμενων στους ξενώνες για να αποκτήσουν οι δικαιούχοι συντάξεις αλλά και επιδόματα που δικαιούνται σύμφωνα με τον κανονισμό, ii) για την ένταξη των φιλοξενούμενων σε διάφορα εκπαιδευτικά ή άλλα προγράμματα, με στόχο την κοινωνική τους επανένταξη, iii) για την ένταξη δικαιούχων στο πρόγραμμα στήριξης μέσα από το θεσμό

του «Κοινωνικού Παντοπωλείου», του «Κοινωνικού Φαρμακείου» και της «Αθηναϊκής Αγοράς» και iv) για την ιατρική και ψυχολογική υποστήριξη των φιλοξενουμένων στους ξενώνες, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Δήμου, αλλά και με την προώθησή τους σε άλλες δομές, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τον κανονισμό.

- Καταρτίζει τον κατάλογο των δικαιούχων του προγράμματος σίτισης και του προγράμματος ενίσχυσης δικαιούχων σε τρόφιμα, τα οποία προέρχονται είτε από το Δήμο είτε από άλλους χορηγούς. Ταυτόχρονα, είναι υπεύθυνο για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων σίτισης και της διάθεσης κάθε είδους χορηγίας σε δικαιούχους ενίσχυσης.

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

Το Τμήμα Πολιτικών Ισότητας και Αντιμετώπισης των Διακρίσεων ^[25], σχεδιάζει και αναπτύσσει ποικίλα προγράμματα και δράσεις, με άμεσους ωφελούμενους (χωρίς παρά ταύτα να περιορίζεται μόνο σε αυτούς), τα θύματα βίας (κακοποιημένες γυναίκες), τα εξαρτημένα άτομα, και τα άτομα με οποιαδήποτε μορφή αναπηρίας (δίνοντας έμφαση στα Άτομα με Αναπηρία ή αλλιώς ΑμεΑ).

- Σχεδιάζει, αναπτύσσει και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής και πολιτικών ισότητας για την πρόληψη και αντιμετώπιση των ψυχοκοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων των ευάλωτων ομάδων. Επιπλέον, σχεδιάζει, συντονίζει και παρακολουθεί την εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων που στοχεύουν στην ισότητα γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς αρμοδιοτήτων στο Δήμο με στόχο την εφαρμογή της «Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση» που έχει υιοθετήσει ο Δήμος.
- Παρέχει ψυχοκοινωνική στήριξη, νομικές συμβουλές και νομική βοήθεια σε συνεργασία με τους δικηγορικούς συλλόγους και ενημέρωση για θέματα που αφορούν στα άτομα με αναπηρίες, τις γυναίκες που χρήζουν ανάλογης στήριξης, εξαρτημένα άτομα και άλλες ευάλωτες ομάδες. Ταυτόχρονα, **αναπτύσσει συνεργασίες με τις λοιπές δομές** συμβουλευτικής και φιλοξενίας για γυναίκες που υφίστανται βία. Επιπρόσθετα, αναλαμβάνει δράσεις για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και την υποστήριξη της λειτουργίας του Δημοτικού Ξενώνα για γυναίκες θύματα βίας.

Πιο συγκεκριμένα:

- **Ο ΞΕΝΩΝΑΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΟΥΣ** , του Δήμου Αθηναίων ξεκίνησε τη λειτουργία του από τον Ιούνιο του 2013 και λειτουργεί καθημερινά όλο το 24ωρο. Ο Ξενώνας ^[57], παρέχει στις γυναίκες και στα παιδιά τους ασφαλή φιλοξενία, σίτιση, ψυχοκοινωνική στήριξη και φροντίδα από εξειδικευμένο προσωπικό (κοινωνική λειτουργός, ψυχολόγος, παιδαγωγός). Στόχος του ξενώνα είναι η υποστήριξη, η ενδυνάμωση και η επανένταξη των γυναικών στην κοινότητα και στην αγορά εργασίας. Η διαμονή έχει προσωρινό και μεταβατικό χαρακτήρα και απευθύνεται σε γυναίκες κάθε ηλικίας, θρησκείας, εθνικότητας που έχουν υποστεί οποιαδήποτε μορφή έμφυλης βίας όπως: σωματική, ψυχολογική, σεξουαλική και οικονομική βία. Νομική συμβουλευτική και αρωγή παρέχονται μέσω των κοινωνικών υπηρεσιών του δήμου Αθηναίων, των Συμβουλευτικών Κέντρων της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων ή άλλων φορέων οι οποίοι διευκολύνουν την πρόσβασή τους σε φορείς προώθησης στην απασχόληση, εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας. Ο ξενώνας χρηματοδοτείται από το έργο «Λειτουργία δομών και υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς όφελος των γυναικών και για την καταπολέμηση της βίας - Ανάπτυξη και Λειτουργία Ξενώνων Φιλοξενίας». (ΕΣΠΑ 2014-2020).
- **ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ**: Το «Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών»^[58] προστίθεται στις υπηρεσίες που παρέχει ο Δήμος Αθηναίων για τις γυναίκες που έχουν ανάγκη στήριξης, πρόνοιας και φροντίδας. Το Κέντρο:

- Αναπτύσσει δράσεις ευαισθητοποίησης για την καταπολέμηση των κοινωνικών στερεοτύπων με βάση το φύλο και υποστηρίζει συμβουλευτικά γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις. Εκ παραλλήλου, λαμβάνει μέτρα για την εναρμόνιση επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων των ανδρών και των γυναικών και την προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην κοινωνική και πολιτική ζωή και ειδικότερα στα κέντρα λήψης των αποφάσεων. Επιπλέον, μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται την εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων, που ενσωματώνουν την ισότητα των φύλων και τη λήψη θετικών μέτρων υπέρ των γυναικών στις προτάσεις του Δήμου στα εθνικά και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.
- Πληροφορεί και ενημερώνει τους πολίτες με στόχο την προώθηση της ισότητας των φύλων και των δικαιωμάτων των γυναικών και οργανώνει δράσεις ευαισθητοποίησης στα σχολεία, τους παιδικούς σταθμούς και άλλες κοινωνικές δομές σε συνεργασία με τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Δήμου και τα Νομικά Πρόσωπα. Παράλληλα, υποστηρίζει τις εργασίες της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων του Δημοτικού Συμβουλίου παρέχοντας πληροφορίες και ενημέρωση σχετικά με τις δράσεις του Δήμου στον τομέα αυτό. Ακόμα, συλλέγει δεδομένα και πληροφορίες ώστε να λειτουργεί ως Κέντρο Πληροφόρησης και παραπομπής προς άλλα αρμόδια όργανα, φορείς και Υπηρεσίες.
- Παρέχει κοινωνική, ψυχολογική και συμβουλευτική υποστήριξη στα άτομα με αναπηρίες και τις οικογένειές τους. Επιπλέον, υλοποιεί προγράμματα πολιτιστικού και ενημερωτικού χαρακτήρα που αφορούν στα άτομα με αναπηρίες **σε συνεργασία με άλλους φορείς ή Υπηρεσίες του Δήμου**. Ταυτόχρονα, οργανώνει ή συμμετέχει σε ημερίδες και συνέδρια (με θέματα την Αναπηρία - Προσβασιμότητα- Ευαισθητοποίηση κ.λπ.), υλοποιεί Μαθητείες - Πρακτική Άσκηση (μαθητές των Κέντρων Κατάρτισης ΑμεΑ). Συνεργάζεται με φορείς που υλοποιούν Εθνικά ή Ευρωπαϊκά Προγράμματα για ΑμεΑ. Εισηγείται, μεταξύ των άλλων, προς τους φορείς για την πρόσβαση των ατόμων στους χώρους εργασίας, εκπαίδευσης και πολιτισμού. Τέλος, προωθεί την ισότητα των ευκαιριών και ενισχύει τις πρωτοβουλίες συλλογικών φορέων για άτομα με αναπηρίες.
- Συμμετέχει σε επιτροπές και δίκτυα συνεργασιών που αφορούν σε θέματα που αντιμετωπίζουν τα εξαρτημένα άτομα (υγεία, αστεγία, κ.τ.λ.). Επιπλέον, διοργανώνει δράσεις για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και της τοπικής κοινωνίας σε θέματα εξαρτήσεων σε συνεργασία με το Αυτοτελές Τμήμα Διεθνούς Συνεργασίας και Δημοσιών Σχέσεων. Ακόμα, υποστηρίζει τις εργασίες της Επιτροπής Υγείας και Αντιμετώπισης των Εξαρτήσεων του Δημοτικού Συμβουλίου παρέχοντας πληροφορίες και ενημέρωση σχετικά με τις δράσεις του Δήμου στον τομέα αυτό. Τέλος, **συνεργάζεται με τα Κέντρα Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας «Αθηνά Υγεία»**, τους φορείς του δημοσίου τομέα και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της απεξάρτησης.

ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΎΝΤΑΞΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Όπως ακριβώς υποδεικνύει και η ονομασία του, το Τμήμα Υποστήριξης και Κοινωνικής Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων ^[25], αναπτύσσει δράσεις και γενικότερα συντονίζει πληθώρα δράσεων, που στόχο έχουν την κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση των Μεταναστών και των Προσφύγων στην ελληνική κοινωνία.

- Παρέχει γραμματειακή και τεχνική υποστήριξη στο Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών του Δήμου και συνεργάζεται με αυτό σε όλους τους παρακάτω τομείς αρμοδιότητας. Ταυτόχρονα, συντάσσει πρακτικά των συνεδριάσεων του Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών και τα προωθεί στα αρμόδια προς ενέργειες όργανα.
- Αποτελεί σημείο επαφής και συντονισμού των υπηρεσιών και φορέων του Δήμου που εμπλέκονται στην υλοποίηση δράσεων και προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης για μετανάστες και πρόσφυγες.

- Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετέχει σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη μεταναστών, προσφύγων και υπηκόων τρίτων χωρών, στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.
- Εποπτεύει την διενέργεια κοινωνικών ερευνών για την κατάσταση των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, των επαναπατριζόμενων των προσφύγων και των μεταναστών ώστε να συμμετάσχουν στα προγράμματα κοινωνικής προστασίας που τους αφορούν. Παράλληλα, φροντίζει για τη μελέτη, κατάρτιση και παρακολούθηση της εφαρμογής προγραμμάτων ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών.
- Παρέχει ενημέρωση και συμβουλές σε μετανάστες και πρόσφυγες βοηθώντας την όσο το δυνατόν ομαλότερη ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία. Επιπροσθέτως, είναι αρμόδιο για την πληροφόρηση και την υποστήριξη των πολιτών για ό,τι άπτεται των αρμοδιοτήτων του σχετικά με τα προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης που υλοποιούνται σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο όπως το Κ.Ε.Α., το Τ.Ε.Β.Α., το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, τα Κέντρα Δημέρευσης – Ημερήσιας φροντίδας για άτομα με αναπηρία, τα προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Δια βίου Μάθησης & Νέας Γενιάς κ.τ.λ.
- Αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης για την καταπολέμηση της ξενοφοβίας και του ρατσισμού.
- Υποστηρίζει και υλοποιεί διαπολιτισμικές δραστηριότητες, εκδηλώσεις και προγράμματα σε συνεργασία με μεταναστευτικούς συλλόγους και τοπικούς φορείς που υλοποιούν δράσεις ένταξης μεταναστών. Επιπλέον, αναπτύσσει συνεργασίες και μηχανισμούς συντονισμού με τους φορείς της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της υποδοχής, υποστήριξης και κοινωνικής ένταξης πολιτών τρίτων χωρών (μετανάστες, πρόσφυγες, αιτούντες άσυλο). Ταυτόχρονα, συνεργάζεται με εθνικούς και Διεθνείς Οργανισμούς για την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών.
- **Εποπτεύει και συντονίζει τα Παραρτήματα των Κέντρων Κοινότητας** του Δήμου Αθηναίων για τους Μετανάστες και τους Πρόσφυγες, δηλαδή τα **KENTRA ΈΝΤΑΞΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ (ΚΕΜ)**.

Πιο συγκεκριμένα:

- **1^ο ΚΑΙ 2^ο ΚΕΝΤΡΟ ΈΝΤΑΞΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ (ΚΕΜ)** ^[59]: Στόχος του Κέντρου Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ) είναι η παροχή υπηρεσιών όπως ενημέρωση, εξυπηρέτηση, συμβουλευτική στήριξη για θέματα ένταξης μεταναστών και προσφύγων, συνεργασία και παραπομπή αιτημάτων σε άλλες δομές και υπηρεσίες, παράλληλες δράσεις (μαθήματα Ελληνικής γλώσσας, διαπολιτισμικές δράσεις κ.τ.λ.). Παράλληλα υποδέχεται αιτήσεις δικαιούχων του Κ.Ε.Α., καθώς και νέες αιτήσεις για τα Επιδόματα Αναπηρίας.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Το Τμήμα Τρίτης Ηλικίας ^[25], λαμβάνοντας υπόψιν του τις ιδιαίτερες ανάγκες των ηλικιωμένων δημοτών, είναι αρμόδιο για ένα πλήθος δράσεων που αποσκοπούν στην υποστήριξη της τρίτης ηλικίας.

- Μεριμνά για την ανάπτυξη και την καλή λειτουργία των δομών και των δράσεων του Δήμου για την Τρίτη ηλικία (Λέσχες Φιλίας, Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», κ.τ.λ.). Εισηγείται και συντονίζει τη δημιουργία νέων Λεσχών Φιλίας, ενώ παράλληλα, εισηγείται και παρακολουθεί την εφαρμογή του Κανονισμού Λειτουργίας των Λεσχών Φιλίας. Ταυτόχρονα, μεριμνά για τη συγκρότηση των Συμβουλίων των Λεσχών, εποπτεύει την διαδικασία εκλογών των εκπροσώπων τους και τη λειτουργία των Συμβουλίων και ευαισθητοποιεί τα μέλη σε θέματα ανάληψης πρωτοβουλιών, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Επιπλέον, εξασφαλίζει τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη των Λεσχών Φιλίας και του προγράμματος

«Βοήθεια στο Σπίτι», καθώς και τις υπηρεσίες καθαριότητας στις Λέσχες Φιλίας. Επιπρόσθετα, είναι αρμόδιο για τις μετακινήσεις και τις άδειες του προσωπικού των Λεσχών Φιλίας και του προσωπικού του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι». Παράλληλα, αναπτύσσει και παρακολουθεί τα προγράμματα ψυχαγωγίας, ενημέρωσης και παροχής υπηρεσιών στα μέλη των Λεσχών Φιλίας. Ακόμα, **συνεργάζεται με τις υπηρεσίες του Δήμου** τόσο για την ανεύρεση νέων χώρων εγκατάστασης των Λεσχών Φιλίας, όσο και για την ομαλή λειτουργία των Λεσχών Φιλίας (επισκευές, συντηρήσεις, προμήθειες κ.τ.λ.) και του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» (προμήθειες, συντήρηση εξοπλισμού κ.τ.λ.). Τέλος, υλοποιεί το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», με βάση το σχετικό θεσμικό πλαίσιο, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

- Υλοποιεί προγράμματα ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με τον κοινωνικό ρόλο της τρίτης ηλικίας.
- **Συνεργάζεται με το αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Δημοτικών Ιατρείων και Δημόσιας Υγείας** για θέματα που αφορούν στην υγεία των ωφελούμενων.

Πιο συγκεκριμένα, σχετικά με τις δομές και δράσεις του Δήμου Αθηναίων, για την τρίτη ηλικία:

ΛΕΣΧΕΣ ΦΙΛΙΑΣ

Ο θεσμός των Λεσχών Φιλίας λειτουργεί στο Δήμο Αθηναίων από το 1985 και σήμερα υπάρχουν 25 Λέσχες Φιλίας, κατανομημένες σε όλη την περιφέρεια του Δήμου. Στόχος είναι να εξυπηρετηθούν τα άτομα της τρίτης ηλικίας και να τους δοθεί η δυνατότητα δημιουργικής αξιοποίησης του χρόνου τους.

Οι Λέσχες Φιλίας ^[60], λειτουργούν σε επίπεδο συνοικίας και γειτονιάς για να προσφέρουν υπηρεσίες στα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας. Είναι χώροι όπου οι δημότες Αθηνών τρίτης ηλικίας, μπορούν να αναζητήσουν ανθρώπινη ζεστασιά, κοινωνική υποστήριξη, επαφή με συνομήλικους, ενημέρωση, ψυχαγωγία.

Το πρόγραμμα των Λεσχών Φιλίας περιλαμβάνει δημιουργική απασχόληση, επισκέψεις σε πολιτιστικούς χώρους, καλλιτεχνικές δραστηριότητες, ημερήσιες εκδρομές και περιπάτους. Στις Λέσχες Φιλίας υλοποιούνται επιπλέον, και προγράμματα γυμναστικής, αυτοάμυνας, νοσηλευτικής φροντίδας και φυσιοθεραπείας. Στόχος των Λεσχών Φιλίας είναι η εξοικείωση των ηλικιωμένων με τα προβλήματα της τρίτης ηλικίας, η προσαρμογή τους στις καινούργιες συνθήκες ζωής, η ομαλή συνύπαρξή τους με νεότερους και η παροχή ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος, ιδίως σε ανθρώπους που δεν έχουν τα οικονομικά μέσα ή οικογένεια να τους φροντίσει. Το τελευταίο διάστημα, κάποιες από τις λέσχες φιλίας, λειτούργησαν ως μικρά κέντρα διαγνωστικών τεστ για τον COVID-19.

Τέλος, στις Λέσχες Φιλίας, οι ηλικιωμένοι πολίτες, έχουν τη δυνατότητα να ενημερωθούν για ζητήματα που άπτονται των αναγκών και των ενδιαφερόντων τους μέσω ειδικών προγραμμάτων όπως αποτελούν λόγου χάριν, οι ομάδες ενδυνάμωσης μνήμης, οι ομιλίες από ιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων, Σχολές Γονέων κ.τ.λ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ»:

Το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» ^[61], ξεκίνησε πιλοτικά το Μάρτιο του 1998 σε δύο περιοχές του Δήμου Αθηναίων (Γκύζη και Σεπόλια) και λόγω της τεράστιας απήχησης στην τοπική κοινωνία αλλά και της επιτυχημένης πορείας του Πιλοτικού Προγράμματος, αποφασίστηκε η επέκτασή του και στα 7 Δημοτικά Διαμερίσματα του Δήμου Αθηναίων. Σήμερα, λειτουργούν συνολικά 9 Ομάδες Δράσης του Προγράμματος.

Το πρόγραμμα αυτό, απευθύνεται σε άτομα της τρίτης ηλικίας που δεν αυτοεξυπηρετούνται πλήρως και σε άτομα με κινητικές δυσλειτουργίες και ειδικά προβλήματα, με προτεραιότητα αυτούς που ζουν μόνοι τους ή δεν έχουν την πλήρη φροντίδα της οικογένειας ή που το εισόδημά τους δεν τους επιτρέπει να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους.

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων της τρίτης ηλικίας καθώς και ατόμων με κινητικά ή άλλα ειδικά προβλήματα (ΑμεΑ), η υποβόηθηση της αυτόνομης και αξιοπρεπούς

διαβίωσης, η υποστήριξη του οικογενειακού περιβάλλοντος των επωφελούμενων και η προώθηση στην απασχόληση ικανού και εξειδικευμένου προσωπικού. Μέσω του Προγράμματος παρέχεται τόσο συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη, όσο και νοσηλευτική φροντίδα, οικογενειακή βοήθεια και συντροφιά. Κάθε δομή, στελεχώνεται από εξειδικευμένο προσωπικό (Κοινωνικό /ή Λειτουργό, Νοσηλευτή/Νοσηλεύτρια και οικογενειακό/ή βοηθό).

Η **κοινωνική λειτουργός** του προγράμματος έχει τη συνολική εποπτεία των ωφελούμενων, αξιολογώντας τα περιστατικά, παρέχοντας κοινωνική υποστήριξη, ερχόμενη σε επαφή με συναρμόδιους φορείς και παραπέμποντας περιστατικά που δεν άπτονται των υπηρεσιών του προγράμματος.

Οι εξυπηρετούμενοι ωφελούνται των πρωτοβάθμιων υπηρεσιών υγείας που προσφέρει η **νοσηλεύτρια** του προγράμματος και οι οποίες αφορούν σε κατ'οίκον επισκέψεις για τη μέτρηση και καταγραφή των ζωτικών σημείων, τη συνταγογράφηση των φαρμάκων καθώς και συνοδεία σε νοσοκομεία για τις προγραμματισμένες εξετάσεις τους.

Παράλληλα, η **οικογενειακή βοηθός** του προγράμματος αναλαμβάνει τη διεκπεραίωση εξωτερικών εργασιών, την προμήθεια των ηλικιωμένων με είδη άμεσης ανάγκης, καθώς και την καθαριότητα του σπιτιού τους. Μια επιπλέον αρμοδιότητα των οικογενειακών βοηθών, ίσως η πλέον σημαντική για τους ανθρώπους αυτούς, είναι η συντροφιά που προσφέρουν αποδεικνύοντας έμπρακτα τον κοινωνικό χαρακτήρα του προγράμματος.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας ^[25], δραστηριοποιείται σε αρκετούς τομείς, ασχολείται με αρκετές ευάλωτες ομάδες και αποτελεί ένα από τα τμήματα του Δήμου Αθηναίων, που φαίνεται να έχει τις πιο συχνές συνεργασίες με λοιπά τμήματα όχι μόνο της Διεύθυνσης Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αλλά και άλλων Διευθύνσεων του Δήμου (δια-τμηματικές συνεργασίες).

- Διενεργεί κοινωνικές έρευνες με στόχο την αναγνώριση των δικαιούχων **(σε συνεργασία με το Τμήμα Επιδοματικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ασφάλισης)**.
- Παρέχει πληροφόρηση και υποστήριξη στους πολίτες για ό,τι άπτεται των αρμοδιοτήτων του σχετικά με τα προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης που υλοποιούνται σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο (λόγου χάριν το Κ.Ε.Α., το Τ.Ε.Β.Α., το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, τα Κέντρα Διημέρευσης – Ημερήσιας φροντίδας για άτομα με αναπηρία, τα προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Δια βίου Μάθησης & Νέας Γενιάς κ.τ.λ.).
- Διεξάγει κοινωνικές έρευνες ενηλίκων κατόπιν εισαγγελικών εντολών και μετά από παραπομπή της Περιφέρειας Αττικής για ανθυγιεινές εστίες.
- Λειτουργεί την Ομάδα Προστασίας Ανηλίκων η οποία είναι αρμόδια για την πραγματοποίηση κοινωνικών ερευνών για θέματα κακοποίησης ανηλίκων, όταν λαμβάνεται εισαγγελική εντολή για την διεξαγωγή σχετικής έρευνας.
- Εισηγείται την ένταξη των οικογενειών στο «δίκτυο κοινωνικής κατοικίας» και στη συνέχεια παρέχει υπηρεσίες κοινωνικής εργασίας στους επωφελούμενους όπως κοινωνική έρευνα, ψυχοκοινωνική υποστήριξη, πληροφόρηση και συμβουλευτική με στόχο την ενδυνάμωση και κοινωνική ένταξή τους **(σε συνεργασία με το τμήμα Κοινωνικής Ένταξης)**.
- Παρέχει κοινωνική εργασία στα μέλη των Λεσχών Φιλίας (κοινωνική έρευνα, λήψη κοινωνικού ιστορικού, ψυχοκοινωνική υποστήριξη, πληροφόρηση, συμβουλευτική, παραπομπές κ.λπ.) με στόχο την καλύτερη ένταξη στις δραστηριότητες των Λεσχών Φιλίας **(σε συνεργασία με το Τμήμα Τρίτης Ηλικίας)**.

- Ασκεί κοινωνική εργασία με άτομα, οικογένειες και κοινωνικές ομάδες στις Δημοτικές Κοινότητες κατόπιν αιτήματός τους. Επιπροσθέτως, παρέχει πληροφόρηση, συμβουλευτική, ψυχολογική και κοινωνική υποστήριξη **σε συνεργασία με το αρμόδιο τμήμα της Διεύθυνσης Δημοτικών Ιατρείων και Δημόσιας Υγείας.**
- Διεξάγει κοινοτική κοινωνική εργασία και συνεργάζεται με τοπικούς φορείς, συλλόγους, σωματεία, κ.λπ. με στόχο την ανάπτυξη κοινωνικών δικτύων και συνεργειών.
- Συνεργάζεται με τα τμήματα της Διεύθυνσης για την εξειδίκευση αναγκών σε εθελοντική εργασία, σε **συνεργασία με το τμήμα Καινοτομίας, & Ανθεκτικότητας της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού- Προγραμματισμού, Τεκμηρίωσης και Καινοτομίας** . Επιπλέον, οργανώνει την προσέλευση των εθελοντών σε συγκεκριμένες ειδικότητες **σε συνεργασία με το ενδιαφερόμενο τμήμα της Διεύθυνσης**, για την κάλυψη των εκάστοτε αναγκών. Ταυτόχρονα, **συνεργάζεται με την αρμόδια υπηρεσία για τον εθελοντισμό του Δήμου** που διαχειρίζεται κεντρικά την προσφορά εθελοντών. Παράλληλα, υποδέχεται και αξιολογεί την εμπειρία και τις δεξιότητες των υποψήφιων εθελοντών και προτείνει την τοποθέτησή τους στα αντίστοιχα τμήματα. Τέλος, παρακολουθεί και αξιολογεί την παροχή εθελοντικού έργου.
- Εποπτεύει και συντονίζει τα **Κέντρα Κοινότητας**, πλην των αρμοδιοτήτων του Κέντρου Ένταξης Μεταναστών (που είναι αρμοδιότητα του Τμήματος Υποστήριξης και Κοινωνικής Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων. Πιο συγκεκριμένα, αναφορικά με το Κέντρο Κοινότητας

ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Το Διευρυμένο Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Αθηναίων, περιλαμβάνει δύο (2) κεντρικές δομές, ένα (1) παράρτημα Ρομά και δύο (2) Κέντρα ένταξης Μεταναστών (το τελευταίο, αναφέρθηκε σε προηγούμενη ενότητα).

1^η Κεντρική Δομή^[59]: Το Κέντρο Κοινότητας δημιουργήθηκε με σκοπό να φέρει τις Κοινωνικές Υπηρεσίες πιο κοντά στον πολίτη μέσα από μία εξατομικευμένη ολιστική προσέγγιση. Λειτουργεί ως τοπικό σημείο αναφοράς για την υποδοχή, ενημέρωση, εξυπηρέτηση, παροχή υπηρεσιών, διασύνδεση των πολιτών με τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Προστασίας του Δήμου Αθηναίων. Το Κέντρο Κοινότητας θέτει ως βασικό στόχο την υποστήριξη των ωφελούμενων όσον αφορά την βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και την κοινωνική τους ένταξη. Πιο αναλυτικά στην αρμοδιότητα των Κέντρων Κοινότητας είναι να υποστηρίζουν τους ωφελούμενους για το Κ.Ε.Α., να δέχονται αιτήσεις για το πιλοτικό πρόγραμμα του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.), που αφορά σε ωφελούμενους οι οποίοι κάνουν πρώτη φορά αίτηση για αναπηρικό επίδομα και δεν έχουν περάσει από Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.). Επίσης παρέχει ψυχοκοινωνική υποστήριξη στους ωφελούμενους, εργασιακή συμβουλευτική, διευκόλυνση σε θέματα νομικών και προνοιακών αιτημάτων. Στα πλαίσια δραστηριοποίησης στην κοινότητα διοργανώνονται εκδηλώσεις προς ενημέρωση των κατοίκων του Δήμου αλλά και δικτύωση με τις υπηρεσίες και τις δομές της κοινότητας. Ανάλογα με τις ανάγκες πραγματοποιούνται και παραπομπές των ωφελούμενων στις κατάλληλες γι' αυτούς υπηρεσίες, καθώς και εξειδικευμένη συμβουλευτική, ενδυνάμωση γυναικών και παροχή υπηρεσιών κοινωνικής ένταξης.

2^η Κεντρική Δομή ^[59]: Στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης παροχής κοινωνικών υπηρεσιών στις επτά (7) Δημοτικές Κοινότητες του Δήμου Αθηναίων, το 2ο Κέντρο Κοινότητας λειτουργεί κινητή μονάδα, η οποία στελεχώνεται από το προσωπικό του Κέντρου και έχει ως αρμοδιότητα την άμεση πρόσβαση των κατοίκων του Δήμου Αθηναίων στις Κοινωνικές Υπηρεσίες. Πιο συγκεκριμένα, υποστηρίζει τους ωφελούμενους, που δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση στην κεντρική Υπηρεσία, τόσο στην υποβολή

αίτησης για το Κ.Ε.Α. όσο και στην εφαρμογή του πιλοτικού προγράμματος απονομής προνοιακών παροχών του Ο.Π.Ε.Κ.Α. για τα άτομα με αναπηρία.

Παράλληλα, έχει ξεκινήσει **συνεργασία με τις Λέσχες Φιλίας** του Δήμου Αθηναίων όπου προσφέρει ψυχοκοινωνική υποστήριξη στα μέλη και στις οικογένειές τους με σκοπό η δραστηριότητα αυτή να επεκταθεί και στην υπόλοιπη κοινότητα. Μέσα από παρουσιάσεις στις Λέσχες Φιλίας, ενημερώνει τους κατοίκους του Δήμου Αθηναίων για το ρόλο των Κέντρων Κοινότητας, τα Προνοιακά Προγράμματα αλλά και την διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει κάποιος, εάν επιθυμεί να συνεργαστεί με Κοινωνικό Λειτουργό ή Ψυχολόγο. Ανάλογα με τις ανάγκες της Κοινότητας, υπάρχει η δυνατότητα να πραγματοποιούνται ομαδικές και ατομικές συνεδρίες ωφελούμενων, καθώς και εξειδικευμένη συμβουλευτική, ενδυνάμωση γυναικών και παροχή υπηρεσιών κοινωνικής ένταξης.

Παράρτημα Ρομά ^[59]: Το Παράρτημα Ρομά, στοχεύει στην ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης και προώθησης στην απασχόληση της συγκεκριμένης ομάδας πληθυσμού, η οποία βιώνει πολλαπλό κοινωνικό αποκλεισμό. Το Παράρτημα Ρομά, συνδέεται με Υπηρεσίες του Δήμου, της Περιφέρειας ή ακόμα και κρατικές Υπηρεσίες που συμβάλλουν στην κοινωνική προστασία, την κοινωνική ένταξη και την προώθηση στην απασχόληση των ωφελούμενων. Επιπροσθέτως, αναπτύσσει διαδικασίες συνεργασίας, οι οποίες αποβλέπουν στην επίτευξη της συνέργειας και συμπληρωματικότητας μεταξύ συναφών δράσεων και υπηρεσιών καθώς και την δημιουργία δικτύων με φορείς οι οποίοι α) έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες που σχετίζονται με θέματα που αφορούν στον πληθυσμό Ρομά, ή/και β) υλοποιούν δράσεις ή ενέργειες σχετικές με το αντικείμενο.

Για την επίτευξη των παραπάνω, το Παράρτημα δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών μέσω εξατομικευμένης και μακροπρόθεσμης προσέγγισης στα ωφελούμενα άτομα. Αρχικά, πραγματοποιείται μία καταγραφή των κοινωνικο-οικονομικών προβλημάτων με τα οποία έρχεται αντιμέτωπος ο εν λόγω πληθυσμός, η υγειονομική κατάστασή των επωφελούμενων και τα προβλήματα που εμφανίζονται κατά τη σχολική ένταξη των ανήλικων παιδιών της ομάδας-στόχου. Στη συνέχεια, παρέχονται υπηρεσίες συμβουλευτικού και υποστηρικτικού χαρακτήρα, διευκόλυνση της πρόσβασης της ομάδας-στόχου σε δημόσια αγαθά και υπηρεσίες, δράσεις για την προώθηση στην εκπαίδευση, επίλυση εκκρεμοτήτων για την εγγραφή των παιδιών στο σχολείο, ανάπτυξη δράσεων για την προαγωγή της υγείας των ωφελούμενων, πραγματοποίηση προληπτικών εξετάσεων και προγραμματισμός ραντεβού υγείας κ.τ.λ. Όλες αυτές οι ενέργειες και δράσεις, αποβλέπουν στη διευκόλυνση του πληθυσμού Ρομά ως προς την κοινωνική τους ένταξη και την προώθησή τους στην απασχόληση. Τέλος, υποβοηθάει κάθε ενδιαφερόμενο ωφελούμενο, ως προς τις διαδικασίες υποβολής αίτησης, αλλά και διανομής του Κ.Ε.Α.

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΈΝΤΑΞΗΣ

Το Τμήμα Κοινωνικής Ένταξης ^[25], όπως ακριβώς υποδεικνύει η ονομασία του, είναι αρμόδιο για το σχεδιασμό, συντονισμό και υλοποίηση προγραμμάτων και δράσεων, που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη ευάλωτων και ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

- Σχεδιάζει, αναπτύσσει και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής για την αντιμετώπιση της φτώχειας και της κοινωνικής ένταξης. Επιπλέον, οργανώνει, παρακολουθεί και αξιολογεί την δικτύωση τοπικών φορέων παροχής κοινωνικών υπηρεσιών (δομές του Δήμου και των Νομικών προσώπων, δομές κοινωνικής προστασίας και αντιμετώπισης της φτώχειας, δομές μη κυβερνητικών οργανώσεων κ.τ.λ.) με στόχο τον συντονισμό του κοινωνικού έργου τους.

- Παρακολουθεί την εφαρμογή των δράσεων κοινωνικής επιχειρηματικότητας και την προώθηση κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων (ΚΟΙΝΣΕΠ) και κοινωνικών συνεταιρισμών περιορισμένης ευθύνης (ΚΟΙΣΠΕ) για την κοινωνική επανένταξη των ευάλωτων ομάδων.
- Παρακολουθεί και συμμετέχει σε διαδικασίες διαβούλευσης με τα όργανα της κεντρικής διοίκησης για το θεσμικό και επιχειρησιακό πλαίσιο των δράσεων κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Ταυτόχρονα, συμμετέχει σε προγράμματα μελέτης και έρευνας στα πεδία της κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε συνεργασία με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα.
- Συλλέγει δεδομένα και πληροφορίες ώστε να λειτουργεί ως Κέντρο Πληροφόρησης και παραπομπής προς άλλα αρμόδια όργανα, φορείς και Υπηρεσίες.
- Σχεδιάζει και αναπτύσσει προγράμματα στήριξης της στέγης και της κατοικίας για αστέγους ή άτομα και οικογένειες που απειλούνται από αστεγία. Παράλληλα, μεριμνά για την ανάπτυξη του «Δικτύου Κοινωνικής Κατοικίας» του Δήμου. Ακόμα, **συνεργάζεται με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς** (χορηγούς κ.τ.λ.) για την παραχώρηση και ανακαίνιση κατοικιών και διαμερισμάτων για την ένταξή τους στο δίκτυο κοινωνικής κατοικίας του Δήμου. Επιπλέον, οργανώνει, συντονίζει και παρακολουθεί τη βραχυχρόνια φιλοξενία των οικογενειών στην κοινωνική κατοικία. Τέλος, υποστηρίζει την λειτουργία διαπαραταξιακής επιτροπής για την κοινωνική κατοικία, η οποία εγκρίνει τους δικαιούχους του δικτύου κοινωνικής κατοικίας.
- Σχεδιάζει, αναπτύσσει και μεριμνά για την προώθηση της απασχόλησης και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ένταξη στην αγορά εργασίας μέσω του Κέντρου Επανάταξης στην Εργασία (Job Center).

Πιο συγκεκριμένα:

«ΔΙΚΤΥΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ»

Το «Δίκτυο Κοινωνικής Κατοικίας, έχει ως κύριο στόχο, την βραχυπρόθεσμη παροχή στέγης σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (λόγου χάριν άστεγοι, άτομα που διαμένουν σε επισφαλή καταλύματα, άτομα που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας κ.τ.λ.). Παράλληλα με τη στέγαση, το «Δίκτυο Κοινωνικής Κατοικίας», αναλαμβάνει τη στήριξη των οικογενειών για την μελλοντική κοινωνική τους επανένταξη μέσα από εξειδικευμένες υπηρεσίες, όπως: ψυχοκοινωνική στήριξη, ανάπτυξη δεξιοτήτων, επαγγελματική συμβουλευτική και υποστήριξη της ένταξής τους στην αγορά εργασίας.

«JOB CENTER»

Το Job Center ^[62], αποτελεί το πρώτο κέντρο επανένταξης στην αγορά εργασίας για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες που δημιουργήθηκε στην Ελλάδα, σε συνεργασία με την British American Tobacco Hellas. Λειτουργεί από το 2017) στο κέντρο της πόλης. Στελεχώνεται με εξειδικευμένο προσωπικό και δίνει τη δυνατότητα στους ωφελούμενους του Δήμου να κινητοποιηθούν και να λάβουν ενίσχυση κα ενθάρρυνση στη διαδρομή για την αναζήτηση εργασίας, την ένταξη ή επανένταξή στο εργασιακό περιβάλλον ή/και την διατήρηση της εργασία τους. Οι ωφελούμενοι του κέντρου, προέρχονται από προγράμματα και υπηρεσίες του δήμου, όπως είναι το «Δίκτυο Κοινωνικής Κατοικίας», τα Κέντρα Κοινότητας, τα Πολυδύναμα Δημοτικά Ιατρεία, το Κ.Υ.Α.Δ.Α. κ.τ.λ.». Οι κοινωνικοί λειτουργοί του δήμου, γνωρίζοντας τις ατομικές ανάγκες όπως και τις δυνατότητες των ωφελούμενων, τους παραπέμπουν στο Job Center. Η διαδικασία επανένταξης στην αγορά εργασίας, λαμβάνοντας υπόψιν τις διαφορετικές ανάγκες και τις δυνατότητες, δεξιότητες και ικανότητες του εκάστοτε ατόμου, μπορεί να περιλαμβάνει i)Ατομικές συναντήσεις με σύμβουλο εργασίας και ψυχολόγο,

ii) Βιωματικά εργαστήρια εκπαίδευσης και ομάδες ψυχοκοινωνικής στήριξης. Μέσω των συναντήσεων ή/και των βιωματικών εργαστηρίων, γίνεται μία προσπάθεια να επιτευχθούν: i) η διαχείριση της

μετάβασης κατά τη διάρκεια αναζήτησης εργασίας μέχρι την προσαρμογή στο νέο εργασιακό περιβάλλον, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς λειτουργούς των υπηρεσιών από τις οποίες παραπέμπονται, ii) η συμβουλευτική επαγγελματικής καθοδήγησης και εκπαίδευση στις τεχνικές αναζήτησης και στην ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων, iii) η πρακτική υποστήριξη στην αναζήτηση εργασίας με την παροχή υλικοτεχνικής υποδομής και τη διασύνδεση με φορείς και ΜΚΟ, καθώς και η ενίσχυση δεξιοτήτων και iv) η δικτύωση με πιθανούς εργοδότες και κατάλληλους φορείς.

3.1.3. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Στο προηγούμενο κεφάλαιο, αναφέρθηκε ότι η Διεύθυνση Παιδικής Ηλικίας, Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης, υποδιαιρείται σε πέντε (5) τμήματα (i) Τμήμα Σχεδιασμού, Οργάνωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ii) Τμήμα Υποστήριξης και Λειτουργίας Σχολικών Μονάδων, Σχολικών Επιτροπών και της Δημοτικής Επιτροπής Παιδείας (Δ.Ε.Π.), iii) Τμήμα Δια Βίου Μάθησης, iv) Τμήμα Αδειοδοτήσεων – Ελέγχων και v) Τμήμα Παιδικών Εξοχών ^[25]. Στο κεφάλαιο αυτό, θα γίνει αναφορά μόνο στα τμήματα που ουσιαστικά παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας.

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Το Τμήμα Δια Βίου Μάθησης, είναι διοικητικά υπεύθυνο για αρκετές αρμοδιότητες:

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ:

Μερικά για τη λειτουργία του Κοινωνικού Φροντιστηρίου ^[63] που στηρίζεται στην εθελοντική προσφορά εκπαιδευτικών προκειμένου να παρέχονται δωρεάν μαθήματα σε μαθητές, είτε άμεσα είτε μέσω της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Το Κοινωνικό Φροντιστήριο, απευθύνεται σε μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου, που προέρχονται κυρίως από νοικοκυριά με χαμηλό οικογενειακό ετήσιο εισόδημα. Επιπλέον, στους κόλπους του Κοινωνικού Φροντιστηρίου, γίνονται δεκτοί μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου, που ο ένας ή/και οι δύο του γονείς, είναι άνεργοι. Τέλος, δέχονται παιδιά της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που προέρχονται από μονογονεϊκές οικογένειες, αλλά και παιδιά οικογενείας με προβλήματα υγείας (παρουσία μέλους ΑμεΑ).

- Εισηγείται την ίδρυση κέντρων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών καθώς και πάρκων κυκλοφοριακής αγωγής.
- Σχεδιάζει, οργανώνει και υποστηρίζει την υλοποίηση όλων των προγραμμάτων μετασχολικών δραστηριοτήτων (εκπαιδευτικών, ψυχαγωγικών, πολιτιστικών, αθλητικών κ.τ.λ.) για όλους τους μαθητές των σχολείων, αλλά και γενικότερα δραστηριοτήτων και δράσεων σε επίπεδο γειτονιάς που θα απευθύνονται στους πολίτες της κάθε τοπικής κοινότητας σε συνεργασία ενδεικτικά και όχι περιοριστικά με Συλλόγους και Ενώσεις γονέων, Τοπικούς Φορείς κ.τ.λ.
- Ενημερώνεται για τις δυνατότητες ένταξης προγραμμάτων και δράσεων που αφορούν στις αρμοδιότητες του Τμήματος σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα. Καταρτίζει τις σχετικές προτάσεις και μεριμνά για την υλοποίηση τους, εφόσον ενταχθούν, σε συνεργασία με τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου.
- Εισηγείται για την διάθεση των διδακτηρίων για άλλες χρήσεις κοινής ωφέλειας ή για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων κοινού ενδιαφέροντος σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- Εισηγείται για τη διοργάνωση συναυλιών ή άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων για τους μαθητές, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- Μερικά για τη λειτουργία ορισμένων κτιρίων, ως χώρων διεξαγωγής και υλοποίησης πολιτιστικών δραστηριοτήτων, δράσεων αναψυχής και Δια Βίου Μάθησης.

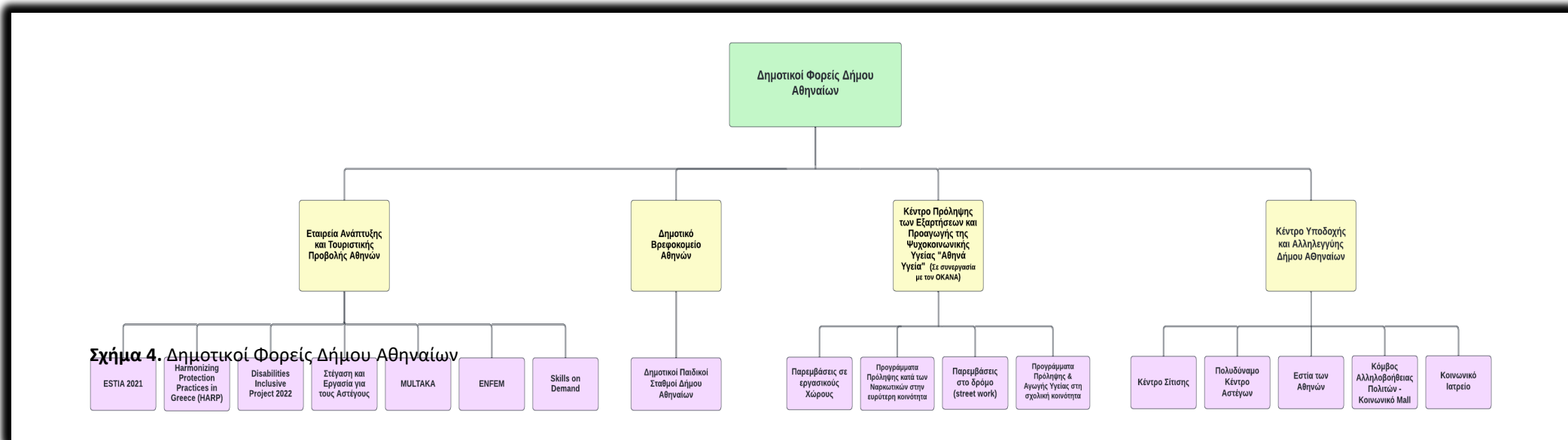
ΤΜΗΜΑ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΩΝ

Το Τμήμα Παιδικών Κατασκηνώσεων, είναι αρμόδιο για ένα πλήθος διαδικασιών και διοικητικών θεμάτων:

- Προγραμματίζει, οργανώνει και υλοποιεί ψυχαγωγικές, πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις, καθώς και επιμορφωτικές δράσεις για τους συμμετέχοντες. Επιπλέον, σχεδιάζει και υλοποιεί παιδαγωγικά προγράμματα για τα παιδιά. Παράλληλα, μεριμνά για τη λειτουργία του πάρκου κυκλοφοριακής αγωγής που βρίσκεται στις Παιδικές Εξοχές.
- Υποβάλει προτάσεις για την περαιτέρω αξιοποίηση των παιδικών εξοχών, σε συνεργασία με τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου καθώς και άλλους δημοτικούς, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Ταυτόχρονα, διερευνά τις δυνατότητες ένταξης έργων και δράσεων σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα, σε συνεργασία με το Τμήμα Σχεδιασμού, Οργάνωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
- Καταρτίζει και εισηγείται προς το Δημοτικό Συμβούλιο τον κανονισμό λειτουργίας των παιδικών κατασκηνώσεων. Επιπλέον, προγραμματίζει τις κατασκηνωτικές περιόδους και καθορίζει τη δυναμικότητά τους (παιδιά, ηλικιωμένοι, ΑμεΑ, κ.λ.π.). Ακόμα, διεκπεραιώνει την διαδικασία εγγραφών των συμμετεχόντων. Επιπροσθέτως, ενημερώνει τις αρμόδιες υπηρεσίες για τις λειτουργικές ανάγκες, τις επισκευές συντήρησης κτιρίων και εξοπλισμού, τη συντήρηση του πρασίνου και γενικά για όλα τα θέματα που αφορούν στην ομαλή και ασφαλή λειτουργία τους. Παρακολουθεί την υλοποίηση των σχετικών έργων και προμηθειών. Τέλος, έχει την ευθύνη της καταχώρησης στα λογιστικά βιβλία των παραστατικών κάθε δαπάνης που αφορά στα πάσης φύσεως υλικά αρμοδιότητας του τμήματος και μεριμνά για την πρόσληψη του απαραίτητου προσωπικού (αριθμός και ειδικότητες), σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Διαχείρισης & Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

3.2. ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Όπως αναφέρθηκε στο Κεφάλαιο 2, στο Δήμο Αθηναίων υπάρχουν αρκετοί δημοτικοί φορείς που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας σε ευάλωτες και ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες. Στο σχήμα που ακολουθεί, παρουσιάζονται οι δημοτικοί φορείς και οι δομές ή/και τα προγράμματά τους, που απευθύνονται στον προαναφερθέντα πληθυσμό. Στην συνέχεια, θα γίνει μία περιγραφή των δομών, των προγραμμάτων και των υπηρεσιών αυτών.

Σχήμα 4. Δημοτικοί Φορείς Δήμου Αθηναίων

3.2.1. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΑΘΗΝΩΝ (ΕΑΤΑ Α.Ε)

Η Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής του Δήμου Αθηναίων (ΕΑΤΑ ΑΕ), σχεδιάζει και υλοποιεί αναπτυξιακές και προωθητικές δράσεις για την ενίσχυση της εικόνας της πόλης. Κύριος ρόλος της είναι η Αθήνα να καταστεί ιδανικός προορισμός για κατοίκους, επισκέπτες, επαγγελματίες και επενδυτές. Η ΕΑΤΑ υποστηρίζει τις στρατηγικές και επενδυτικές προτεραιότητες του Δήμου Αθηναίων, εξασφαλίζοντας τους πόρους χρηματοδότησης μέσα από ευρωπαϊκά προγράμματα. Παράλληλα, συμπράττει με φορείς του ιδιωτικού τομέα προκειμένου να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν από κοινού προγράμματα και έργα που συμβάλλουν στην κοινωνική, επιχειρηματική και αστική ανάπτυξη. Στο πλαίσιο της άμβλυνσης των τοπικών κοινωνικών ανισοτήτων, η Εταιρεία αναπτύσσει δράσεις και προγράμματα με στόχο την αντιμετώπιση φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού και τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής. Με τη νέα διευρυμένη αποστολή της μέσω της ΟΧΕ 2014-2020, η ΕΑΤΑ σχεδίασε ένα ολοκληρωμένο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα για την Αθήνα, το οποίο αναπτύσσεται σε πέντε (5) άξονες:

1. Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας. Ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας, μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της πόλης, με στρατηγική προτεραιότητα την ανάδειξη του τουριστικού προϊόντος.
2. Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής των κατοίκων της πρωτεύουσας με αιχμή την πράσινη ανάπτυξη.
3. Αναζωογόνηση του αστικού ιστού με στοχευμένες παρεμβάσεις σε κτίρια, πλατείες, υπαίθριους χώρους και γενικότερα στις υποδομές της πόλης.
4. Διαχείριση της κοινωνικής κρίσης με βασικούς πυλώνες την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού για τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής.
5. Διασφάλιση της υλοποίησης και βιωσιμότητας του προγράμματος. Η υποστήριξη των Υπηρεσιών του Δήμου με στόχο την απρόσκοπτη υλοποίηση του προγράμματος και τη διασφάλιση της βιωσιμότητάς του.

Για την υλοποίηση των επιχειρησιακών της στόχων η ΕΑΤΑ λειτουργεί ως **Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης (ΕΦΔ)** του ΕΣΠΑ 2014-2020, αφού ανέλαβε από την Περιφέρεια Αττικής τη διαχείριση έργων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και από το Υπουργείο Εργασίας, έργα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ). Ταυτόχρονα, η ΕΑΤΑ εκτελεί χρέη **Δικαιούχου** όντας φορέας πρότασης ή/και υλοποίησης για ένα πλήθος έργων που εντάσσονται στον αναπτυξιακό της σχεδιασμό. Παράλληλα, στόχος της είναι η αξιοποίηση και άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων. Ενδεικτικά έργα/ δράσεις/προγράμματα που υλοποιεί ή έχει υλοποιήσει η ΕΑΤΑ στο κοινωνικό πεδίο είναι τα ακόλουθα:

ESTIA 2021

Το πρόγραμμα, απευθύνεται σε αιτούντες ασύλου (διεθνούς προστασίας) και συμβάλλει στην αξιοπρεπή στέγασή του στον αστικό ιστό, παρέχοντας παράλληλα και ένα πλήθος ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών (λόγου χάριν ψυχοκοινωνική υποστήριξη, συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες με σκοπό την ενδυνάμωση του πληθυσμού στην προσπάθειά του να ενταχθεί στη Ελληνική κοινωνία ^[64]).

HARMONIZING PROTECTION PRACTICES IN GREECE (HARP)

Το πρόγραμμα αυτό, απευθύνεται τόσο σε αιτούντες ασύλου, όσο και σε όσους αναγνωρισμένους πρόσφυγες και μέσω της κοινωνικής του υπηρεσίας, στοχεύει στην ενίσχυση της προσπάθειας της Ελληνικής Κυβέρνησης και του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, αναφορικά με την εύρυθμη λειτουργία της Δομής Φιλοξενίας Αιτούντων Ασύλου ^[64].

DISABILITIES INCLUSIVE PROJECT 2022 - «ΠΑΡΟΧΗ ΣΤΟΧΕΥΜΕΝΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΕ ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ ΑΣΥΛΟ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ».

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα, απευθύνεται σε ε αιτούντες άσυλο και δικαιούχους διεθνούς προστασίας με αναπηρία. Υλοποιείται **σε συνεργασία με το Κέντρο Ένταξης Μεταναστών** του Δήμου Αθηναίων. Ο βασικός πυλώνας του προγράμματος, είναι η παροχή υποστήριξης για την ολοκλήρωση της διαδικασίας πιστοποίησης της αναπηρίας και την υποβολή αίτησης για απόδοση του επιδόματος αναπηρίας ^[64].

ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΤΕΓΟΥΣ

Το πρόγραμμα αυτό, απευθύνεται σε άτομα που είτε βρίσκονται ήδη υπό καθεστώς αστεγίας, είτε κινδυνεύουν να βρεθούν άστεγοι. Οι επωφελούμενοι του προγράμματος, προέρχονται από **τις κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου, από το Κέντρο Υποδοχής και Αλληλεγγύης του Δήμου (Κ.Υ.Α.Δ.Α.), από την Επάνοδο, το Δίκτυο Κοινωνικής Κατοικίας και τον Ξενώνα Γυναικών Θυμάτων βίας**. Οι δύο κύριοι άξονες του έργου, είναι αφενός η στέγαση και αφετέρου άλλες υποστηρικτικές υπηρεσίες που στοχεύουν στην κοινωνική (επαν)ένταξη των εξυπηρετούμενων (εργασιακή συμβουλευτική, ψυχοκοινωνική υποστήριξη, επιδότηση εργασίας, κ.τ.λ.) ^[64].

MULTAKA

Το έργο, έχει ως στόχο την ενδυνάμωση των προσφύγων και μεταναστών μέσω της συμμετοχής τους στο δημόσιο χώρο, την ενίσχυση της ενταξιακής τους πορείας και την βελτίωση της αλληλοκατανόησης μεταξύ των πολιτισμών των κοινωνιών προέλευσης και υποδοχής. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, θα διενεργηθούν βιωματικές «διαπολιτισμικές περιηγήσεις» σε συγκεκριμένα μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους της Αθήνας. Εκ παραλλήλου, θα υλοποιηθεί και ένα εργαστήριο συμμετοχικού βίντεο, ενώ πριν τη λήξη του προγράμματος, θα διεξαχθεί και ένα διεθνές συνέδριο με τη συμμετοχή εκπροσώπων και άλλων πόλεων στις οποίες υλοποιείται αντίστοιχο πρόγραμμα, για την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών.

ENFEM

Το συγκεκριμένο έργο, φιλοδοξεί να αναπτύξει τοπικές στρατηγικές ένταξης, για τη διευκόλυνση της κοινωνικο-οικονομικής ενσωμάτωσης γυναικών που προέρχονται από χώρες του Τρίτου Κόσμου, μέσω της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας. Για να επιτύχει το σκοπό αυτό, το πρόγραμμα στοχεύει στην παροχή ευκαιριών για τη δημιουργία ή / και την ανάπτυξη τοπικών δικτύων με πολλούς φορείς (multistakeholder networks). Η μεταφορά γνώσης και η ανταλλαγή καλών πρακτικών, για την αντιμετώπιση των προκλήσεων ένταξης, αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του προγράμματος αυτού.

SKILLS ON DEMAND

Το πρόγραμμα αυτό, απευθύνεται σε ευάλωτους άνεργους κατοίκους του Δήμου Αθηναίων. Έχει ως στόχο την υποστήριξη της εργασιακή (επαν)ένταξης των εξυπηρετούμενων του στην αγορά εργασίας, την δομημένη αναγνώριση και κάλυψη των αναγκών που εμφανίζει η αγορά εργασίας σε τοπικό επίπεδο και τη συνολική ενίσχυση της ικανότητας του Δήμου της Αθήνας ως προς την ενδυνάμωση και την υποστήριξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων μέσω της απασχόλησης.

OPEN SOCIAL NET

Το Open Social Net είναι ένα αναπτυξιακό έργο που υλοποιείται στο πλαίσιο της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης του Δήμου Αθηναίων (ΟΧΕ «Αθήνα 2020: Βιώσιμη ανάπτυξη για τον τουρισμό, τον πολιτισμό, την καινοτομία»). Έχει ενταχθεί στον Άξονα Προτεραιότητας «Προώθηση της Κοινωνικής ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής» του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020 και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συγκεκριμένα από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο – ΕΚΤ. Το έργο ολοκληρώνεται το Δεκέμβριο του 2023.

Αντικείμενο του έργου αποτελεί ο συντονισμένος σχεδιασμός υπηρεσιών στήριξης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, με σκοπό την κοινωνική ένταξη και την ενίσχυση της τοπικής κοινωνικής συνοχής. Εστιάζει στη δημιουργία ενός ισχυρού δικτύου αλληλεγγύης και κοινωνικής προστασίας, στο οποίο θα συμμετέχουν οι αρμόδιες Διευθύνσεις, Δομές και Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Αθηναίων και φορείς της κοινωνίας των πολιτών. Το δίκτυο αυτό αναμένεται να συνεισφέρει στη δημιουργία συνεργιών κατά την παροχή των υφιστάμενων υπηρεσιών καθώς και το σχεδιασμό νέων. Επιπλέον, στην πρόληψη και στην αντιμετώπιση των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού και στην υλοποίηση ενεργειών αντιμετώπισης έκτακτων κοινωνικών φαινομένων.

Στόχοι του έργου (Πράξης) είναι:

- Η κάλυψη του υπάρχοντος κενού πρόσβασης στην αναγκαία πληροφόρηση (φορείς- ευάλωτες κοινωνικά ομάδες-πολίτες) σε σχέση με παρεχόμενες υπηρεσίες και δράσεις.
- Ο σχεδιασμός και λειτουργία ενός σταθερού πλαισίου συλλογής στοιχείων και πληροφοριών που θα διευκολύνουν την παρακολούθηση υλοποίησης δράσεων κοινωνικής στόχευσης στη βάση των τοπικών ιδιαιτεροτήτων.
- Η δημιουργία πλαισίου δικτύωσης, ενεργούς συνεργασίας, προώθησης κοινών καλών πρακτικών στο πεδίο, με όλους τους φορείς που συμμετέχουν στο δίκτυο του έργου.
- Ο προγραμματισμός και προώθηση ευέλικτων δράσεων κοινωνικού χαρακτήρα που έρχονται να ανταποκριθούν σε ανάγκες που καλύπτονται ελάχιστα ή μερικώς από το υφιστάμενο δίκτυο κοινωνικής προστασίας της Αθήνας.
- Η άμεση παρέμβαση, υποστήριξη φορέων/ωφελομένων με επείγοντα προβλήματα.
- Η ανάπτυξη διαλόγου με το δημότη και κάτοικο της Αθήνας, για κοινωνικά ζητήματα υψηλής προτεραιότητας που χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης για να μη γιγαντωθούν και διαταράξουν την τοπική κοινωνική συνοχή.
- Η ανάδειξη και προώθηση του έργου του Δήμου Αθηναίων και των αρμόδιων υπηρεσιών και νομικών προσώπων στο πεδίο της κοινωνικής μέριμνας.

Το έργο περιλαμβάνει:

- τη χαρτογράφηση και διασύνδεση των διάσπαρτων κοινωνικών δομών και υπηρεσιών μεταξύ του Δήμου, της κοινωνίας των πολιτών και κάθε άλλου εμπλεκόμενου φορέα.
- τη στοχευμένη διεύρυνση των υπηρεσιών και των ωφελομένων με στόχο την αποδοτικότερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων.
- την ανάπτυξη νέων υπηρεσιών κοινωνικής καινοτομίας (σε χωρικό και θεματικό πεδίο) για την ενεργητική κοινωνική ένταξη.
- την υλοποίηση δράσεων άμεσης κοινωνικής παρέμβασης

3.2.2. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΒΡΕΦΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Το Δημοτικό Βρεφοκομείο Αθηνών, ιδρύθηκε το Σεπτέμβριο του 1859 με σκοπό τη φιλοξενία και περίθαλψη των εγκαταλελειμμένων βρεφών και νηπίων, την αποκατάστασή τους, καθώς και την προστασία της μητέρας (έγγαμης και άγαμης) ^[36].

Το 1964 δημιουργήθηκε εντός του κτιριακού συγκροτήματος του Δημοτικού Βρεφοκομείου Αθηνών και ο πρώτος Παιδικός Σταθμός. Στα τέλη της δεκαετίας του 1980 το Δημοτικό Βρεφοκομείο ανταποκρίνεται στην επιτακτική ανάγκη για λειτουργία Παιδικών Σταθμών και έτσι συμπληρώνεται ο σκοπός του με την ίδρυση Βρεφικών και Παιδικών Σταθμών για την εξυπηρέτηση των εργαζομένων μητέρων ^[36].

Με το Ν. 3448/06 (ΦΕΚ 950/Β - 19/7/06) ^[65], πραγματοποιήθηκε η συγχώνευση των διαφορετικών Νομικών Προσώπων και έτσι οι Δημοτικοί Παιδικοί Σταθμοί του Δήμου Αθηναίων διοικούνται πλέον κατά τρόπο ενιαίο

από το Δημοτικό Βρεφοκομείο Αθηνών. Οι Παιδικόι Σταθμοί οι οποίοι υπάγονται σήμερα στο Δημοτικό Βρεφοκομείο Αθηνών είναι οι Παιδικόι Σταθμοί που έχουν ιδρυθεί διαχρονικά από το Δήμο Αθηναίων και οι τώως Κρατικόι Παιδικόι Σταθμοί που υπάγονταν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και μεταφέρθηκαν στο Δήμο Αθηναίων ^[36]. Αυτή τη στιγμή ο Δήμος Αθηναίων διαθέτει το μεγαλύτερο δίκτυο Παιδικών Σταθμών στην Ελλάδα ^[36]

3.2.3. ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ «ΑΘΗΝΑ ΥΓΕΙΑ»

Το Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων & Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας “Αθηνά Υγεία”, ιδρύθηκε το 1998. Εποπτεύεται επιστημονικά (και συνεργάζεται) από τον Οργανισμό κατά των Ναρκωτικών (Ο.ΚΑ.ΝΑ). Απευθύνεται σε όλους τους πολίτες και οι υπηρεσίες διατίθενται δωρεάν. Μέχρι σήμερα λειτουργούν επτά (7) Κέντρα στα γεωγραφικά όρια του Δήμου Αθηναίων ^[47]. Ο κύριος στόχος του, είναι η ενίσχυση των ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων του ατόμου, ώστε να αποκτήσει λειτουργικούς τρόπους διαχείρισης των θεμάτων που το απασχολούν και να προστατεύει την σωματική και ψυχική του υγεία ^[47]. Μεταξύ των υπηρεσιών που παρέχει, είναι και οι εξής: i) Προγράμματα Πρόληψης & Αγωγής Υγείας στη σχολική κοινότητα (μαθητές πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης), ii) Ομάδες γονέων ή/και εκπαιδευτικών, iii) Συμβουλευτική σε άτομα και οικογένειες (ατομικές και ομαδικές συνεδρίες),

iv) Παρεμβάσεις σε εργασιακούς χώρους (όπου κριθεί απαραίτητο), v) Παρεμβάσεις στο δρόμο τόσο σε ομάδες υψηλού κινδύνου, όσο και σε ομάδες γενικού πληθυσμού (ευρύτερη κοινότητα), vi) Έγκυρη ενημέρωση και πληροφόρηση για τα ναρκωτικά, το αλκοόλ, το AIDS και άλλα ιατρο-κοινωνικά προβλήματα (σε ομάδες γενικού πληθυσμού), vii) Εκπαίδευση κοινωνικών επιστημόνων και επαγγελματιών υγείας σε θέματα πρόληψης των εξαρτήσεων, viii) Ευαισθητοποίηση – ενημέρωση κοινωνικών φορέων, οργανώσεων και υπηρεσιών σε θέματα πρόληψης ^[47].

3.2.4. ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ (ΚΥΑΔΑ)

Σκοπός του ΚΥΑΔΑ., είναι η αντιμετώπιση των προβλημάτων των ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων που πλήττονται από τη φτώχεια και βιώνουν αποκλεισμό και κοινωνική απομόνωση. Μέσω των δομών του, το Κέντρο Υποδοχής και Αλληλεγγύης υποστηρίζει κάθε μήνα περίπου 26.000 συμπολίτες μας ^[48]. Συστάθηκε με το υπ’ αριθμ. 289/29-9-1999 (ΦΕΚ 250 τ.Α) Π.Δ. ^[66] με την ονομασία «Κέντρο Υποδοχής Αστέγων Δήμου Αθηναίων» και έχει εγκριθεί ως Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΦΕΚ 304 τ.Β/8-3-2005) ^[67] με τη λειτουργία του να ξεκινά το Νοέμβριο του 2005. Σήμερα λειτουργεί με την ονομασία «Κέντρο Υποδοχής και Αλληλεγγύης Δήμου Αθηναίων» (Κ.Υ.Α.Δ.Α.) σύμφωνα με την τελευταία εγκριτική πράξη του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΦΕΚ 995Β/30-6-2010) ^[68]. Μετονομάστηκε σε Κέντρο Υποδοχής και Αλληλεγγύης Δήμου Αθηναίων και πλέον, δεν απευθύνεται μόνο στον άστεγο πληθυσμό του Δήμου, αλλά και σε όσους ανθρώπους που μπορεί να έχουν στέγη, αλλά στερούνται τους βασικούς πόρους ώστε να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις οικονομικές απαιτήσεις της καθημερινότητας. Οι υπηρεσίες, απευθύνονται τόσο σε μεμονωμένες περιπτώσεις, όσο και σε ολόκληρες οικογένειες ^[49].

Στις υπηρεσίες του Κ.Υ.Α.Δ.Α. προς τους πολίτες συγκαταλέγονται: i) Η έμπρακτη υποστήριξη των κοινωνικά ευάλωτων ομάδων της πόλης μέσω της παροχής σίτισης, στέγασης, ρουχισμού, υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής φροντίδας κ.τ.λ., ii) Η διεξαγωγή ερευνών και μελετών και η αξιοποίηση των συμπερασμάτων τους και iii) Η ανάπτυξη νέων δομών, έτσι ώστε να καλύπτονται όσο το δυνατόν περισσότερες ανάγκες των ευπαθών κοινωνικών ομάδων της πόλης ^[49].

Μεταξύ άλλων, το Κ.Υ.Α.Δ.Α. λειτουργεί α) Κέντρο Σίτισης για τη δωρεάν διανομή φαγητού, β) Διαθέτει ξενώνες για τη στέγαση άπορων και αστέγων, γ) Διαθέτει Κοινωνικό Φαρμακείο, Κοινωνικό Παντοπωλείο, Κοινωνικό Πλυντήριο, τον Κόμβο, όπου πραγματοποιείται η διανομή πακέτων βασικών τροφίμων, αλλά και

την «Αθηναϊκή Αγορά» (δωρεάν παροχή ενδυμάτων, υποδημάτων) και δ) Διαθέτει και λειτουργεί Κοινωνικό Ιατρείο [49]. Όλες οι υπηρεσίες του Κ.Υ.Α.Δ.Α., παρέχονται στους εγγεγραμμένους στα μητρώα του, ανθρώπους, ενώ για την εγγραφή, προϋπόθεση είναι ορισμένα οικονομικά κριτήρια (χαμηλό ετήσιο ατομικό ή οικογενειακό εισόδημα).

Οι κυριότερες υπηρεσίες που παρέχει ο ΚΥΑΔΑ είναι οι εξής:

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η Κοινωνική Υπηρεσία, αποτελείται από κοινωνικούς λειτουργούς, ψυχολόγους, νοσηλευτές και κοινωνιολόγους, το έργο των οποίων συνοψίζεται στα εξής: Υποδοχή των πολιτών που δηλώνουν ότι χρειάζονται βοήθεια με σκοπό τη διεκπεραίωση αιτημάτων και την παροχή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, Ένταξη ευάλωτων ομάδων σε προγράμματα στήριξης, Συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη και κινητοποίηση για την επανένταξη των ωφελούμενων, Κλείσιμο ραντεβού για τα Κοινωνικά Ιατρεία, Ανάπτυξη συνεργασίας και διασύνδεσης με άλλες κοινωνικές δομές και παραπομπή των εξυπηρετούμενων πολιτών σε αυτούς, όποτε κρίνεται αναγκαίο, Προσέγγιση αστέγων στο δρόμο μέσω των ομάδων Street Work, Διεξαγωγή ερευνών και μελετών, συμμετοχή σε επιστημονικές ομάδες εργασίας και συνέδρια.

ΔΡΑΣΗ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ

Διεπιστημονικές ομάδες προσεγγίζουν αστέγους στον δρόμο (Street Work), καταγράφουν τις ανάγκες τους σε εξατομικευμένη βάση και τους ενημερώνουν για τις δομές φιλοξενίας και τα διαθέσιμα προγράμματα. Κατά τη διάρκεια των επιτόπιων παρεμβάσεων οι ομάδες χαρτογραφούν τα σημεία όπου βρίσκονται άστεγοι, παρέχουν άμεση, πρακτική βοήθεια (τρόφιμα, ρούχα, κλινοσκεπάσματα) και παραπέμπουν σε ιατρικές και κοινωνικές υπηρεσίες. Παράλληλα, παρέχουν πρωτοβάθμια νοσηλευτική υποστήριξη (μέσω παραπομπών ή συνοδείας), όπου κάτι τέτοιο κριθεί απαραίτητο.

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Αρμοδιότητες της Ιατρικής Υπηρεσίας είναι η προώθηση και προαγωγή της Υγείας, η παροχή Υπηρεσιών Υγείας και ο προγραμματισμός και ο έλεγχος των παρεχόμενων υπηρεσιών των κοινωνικών ιατρείων του ΚΥΑΔΑ. Οι βασικές δομές που λειτουργεί ο φορέας είναι οι εξής:

ΚΕΝΤΡΟ ΣΙΤΙΣΗΣ

Οι ωφελούμενοι άστεγοι λαμβάνουν από το ΚΥΑΔΑ τέσσερις φορές τον μήνα εβδομαδιαίο πακέτο τροφίμων μακράς διάρκειας. Η διανομή πραγματοποιείται σε συνεργασία με τον Φιλανθρωπικό Οργανισμό της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών «Αποστολή» κάθε εβδομάδα στον Κόμβο Αλληλοβοήθειας Πολιτών. Επιπλέον το Κέντρο Σίτισης διανέμει γεύματα σε δομές φιλοξενίας ευάλωτων ομάδων της πόλης. Συγκεκριμένα, το Κέντρο καλύπτει ανάγκες σίτισης στο Πολυδύναμο Κέντρο Αστέγων του Δήμου Αθηναίων, στον ξενώνα αστέγων «Εστία των Αθηνών», στο Υπνωτήριο Αστέγων των Γιατρών του Κόσμου, στο Συσσίτιο «Ανθρώπων Γεύματα» της Equal Society, στο Σπίτι του Ηθοποιού, στη δομή αστέγων χρηστών ψυχοδραστικών ουσιών «My Athens Hotel» και στη δομή φιλοξενίας της ΜΕΤΑΔΡΑΣΗΣ. Συνολικά, το Κέντρο υπολογίζεται ότι διανέμει σε ημερήσια βάση περίπου 900- 1.200 πλήρη γεύματα [49].

ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΣΤΕΓΩΝ

Πρόκειται για μία σύγχρονη δομή 24ωρης λειτουργίας. Βρίσκεται στη συμβολή των οδών Αχαρνών & Λιοσίων και αποτελείται από 55 διαμερίσματα, καθένα από το οποίο περιλαμβάνει κατά μέσο όρο τρία υπνοδωμάτια με τηλεόραση, καλοριφέρ, ανεμιστήρα οροφής, κουζίνα και μπάνιο. Η δομή έχει δυνατότητα φιλοξενίας άνω των 300 ατόμων, δυναμικότητα που καλύπτει πλήρως τις ανάγκες της πόλης και απαρτίζεται από **Κέντρο Ημέρας, Υπνωτήριο και Ξενώνα**. Στους φιλοξενούμενους του Πολυδύναμου Κέντρου Αστέγων παρέχονται εκτός από διαμονή, σίτιση, ψυχολογική υποστήριξη, καθώς και ιατρική παρακολούθηση. Στον χώρο της δομής λειτουργεί Νοσηλευτική Υπηρεσία. Παράλληλα, πραγματοποιούνται από τους κοινωνικούς λειτουργούς συνοδείες ιατρικής φύσεως και διεκπεραίωση αιτημάτων για συνταξιοδοτικά, νομικά και εργασιακά θέματα. Στην δομή λειτουργεί επίσης και δανειστική βιβλιοθήκη.

ΕΣΤΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Στην “Εστία των Αθηνών” φιλοξενούνται έως και 52 άστεγοι ηλικιωμένοι. Η συγκεκριμένη δομή ανακαινίστηκε στο πλαίσιο του προγράμματος του Δήμου Αθηναίων «Υιοθέτησε την Πόλη σου», με στόχο τη δημιουργία ενός πιο ευχάριστου περιβάλλοντος διαβίωσης για άτομα σε μεγάλη ηλικία.

ΚΟΜΒΟΣ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ- ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ MALL

Στο Κοινωνικό Εμπορικό Κέντρο (γνωστό και ως Κόμβος Αλληλοβοήθειας Πολιτών) πραγματοποιείται η διανομή των τροφίμων και των υπολοίπων ειδών (προϊόντα καθαριότητας και ατομικής υγιεινής, ρούχα, παπούτσια, σχολικά, παιχνίδια κ.λπ.) προς τους ωφελούμενους του ΚΥΑΔΑ. Στεγάζεται στο κτίριο του Παλιού Φρουραρχείου, απέναντι από τον Σταθμό Λαρίσης. Εκεί λειτουργούν: **Κοινωνικό Φαρμακείο, Κοινωνικό Παντοπωλείο, τα καταστήματα της Αθηναϊκής Αγοράς, Κοινωνικό Πλυντήριο και Κοινωνικό Βιβλιοχαρτοπωλείο- Κατάστημα Παιχνιδιών.**

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ

Τα Κοινωνικά Ιατρεία (**Κοινωνικό Ιατρείο, Κοινωνικό Ιατρείο Ψυχικής Υγείας, Κοινωνικό Οδοντιατρείο**) αποτελούν ιατρικές δομές οι οποίες παρέχουν δωρεάν πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη. Η λειτουργία των ιατρείων και η διαχείρισή τους γίνεται από τους ιατρούς του ΚΥΑΔΑ. Σκοπός τους είναι η αντιμετώπιση των ιατρικών προβλημάτων των ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων που πλήττονται από τη φτώχεια και βιώνουν κοινωνικό αποκλεισμό. Συγκεκριμένα, παρέχεται δωρεάν πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη στους άστεγους που φιλοξενούνται στις δομές αστέγων του Δήμου Αθηναίων (Πολυδύναμο Κέντρο Αστέγων, «Εστία των Αθηνών»), καθώς και όλων των ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων που εξυπηρετούνται από τον ΚΥΑΔΑ. Ο χώρος λειτουργίας των Κοινωνικών Ιατρείων του βρίσκεται στις κεντρικές εγκαταστάσεις του ΚΥΑΔΑ επί της οδού Πειραιώς 35.

4. ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ

Στην προηγούμενη ενότητα, παρουσιάστηκαν τόσο οι δομές, όσο και τα προγράμματα που υλοποιούνται από το Δήμο Αθηναίων (τμήματα, διευθύνσεις, δημοτικοί φορείς). Όλη αυτή η πληροφορία, συγκεντρώθηκε, αποδελτιώθηκε και παρατίθεται περιεκτικά, στον πίνακα που ακολουθεί.

Πιο συγκεκριμένα, στον πίνακα αποτυπώνονται οι πληροφορίες σχετικά με τα τμήματα, τις διευθύνσεις και τους δημοτικούς φορείς του Δήμου Αθηναίων που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας σε ευάλωτες, ειδικές και ευπαθείς ομάδες πληθυσμού. Στη πρώτη στήλη, αναφέρονται ονομαστικά οι διευθύνσεις, τα τμήματα ή οι δημοτικοί φορείς. Στη δεύτερη στήλη, αποτυπώνονται οι δομές ή/και τα προγράμματα των αποτελεσμάτων της πρώτης στήλης. Στη συνέχεια, παρατίθενται οι υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας που παρέχουν οι δομές ή/και τα προγράμματα της δεύτερης στήλης.

Ακολούθως, εμφανίζονται οι ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες στις οποίες απευθύνονται οι υπηρεσίες της τρίτης στήλης. Τέλος, στη τελευταία στήλη, αναφέρονται οι γνωστές στο Open Social Net συνεργασίες, μεταξύ τμημάτων, διευθύνσεων και εποπτευόμενων φορέων του Δήμου Αθηναίων

Διευθύνσεις, Τμήματα και Δημοτικοί Φορείς Δήμου Αθηναίων	Δομές / Προγράμματα	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Ομάδες – Στόχος που απευθύνονται	Συνεργασίες μεταξύ Τμημάτων/ Διευθύνσεων και Δημοτικών Φορέων
<p>Διεύθυνση Δημοτικών Ιατρείων</p> <p>Τμήματα Δημοτικών Ιατρείων</p>	<p>Δημοτικά Ιατρεία</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Υπηρεσίες Πρόαψισης και Προαγωγής της Υγείας - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη - Νομική Υποστήριξη - Προώθηση στην Απασχόληση 	<p>Οι Υπηρεσίες των Δημοτικών Ιατρείων, παρέχονται αδιακρίτως σε όλους.</p>	<p>Συνεργασία με:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τμήμα Οργάνωσης, Σχεδιασμού και Ηλεκτρονικής Διαβούλευσης - Διεύθυνση Δημοτικών Ιατρείων
<p>Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης</p> <p>Τμήμα Σχεδιασμού, Οργάνωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης</p>	<p>T.E.B.A.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Σίτιση - Κάλυψη Ειδών Πρώτης Ανάγκης (Βασική Υλική Συνδρομή) - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη - Νομική Συμβουλευτική - Προώθηση σε Ψυχαγωγικές, Αθλητικές και Πολιτιστικές Δραστηριότητες 	<p>Άτομα που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας (δύνανται να συμπεριλαμβάνονται σε αυτά, μονογονεϊκές οικογένειες, μακροχρόνια άνεργοι, ηλικιωμένοι με μικρό ή καθόλου εισόδημα, θύματα ενδοοικογενειακής βίας).</p>	<p>Το εταιρικό σχήμα στο οποίο ο Δήμος Αθηναίων, είναι επικεφαλής εταίρος, περιλαμβάνει συνολικά τους είκοσι (20) φορείς</p>

Διευθύνσεις, Τμήματα και Δημοτικοί Φορείς Δήμου Αθηναίων	Δομές / Προγράμματα	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Ομάδες – Στόχος που απευθύνονται	Συνεργασίες μεταξύ Τμημάτων/ Διευθύνσεων και Δημοτικών Φορέων
<p>Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης</p> <p>Τμήμα Υποδοχής και Υποστήριξης Αστεγών</p>	<p>Η όλη λειτουργία του τμήματος, αποσκοπεί στην παροχή υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Οικονομική Ενίσχυση των φιλοξενούμενων σε ξενώνες - Υλοποίηση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων & Παρεμβάσεων για την Ανάπτυξη Δεξιοτήτων - Υπηρεσίες Προάσπισης και Προαγωγής Υγείας - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη 	<p>Άστεγοι</p>	<p>Στενή Συνεργασία με Κ.Υ.Α.Δ.Α.</p>
<p>Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης</p> <p>Τμήμα Πολιτικών Ισότητας και Αντιμετώπισης των Διακρίσεων</p>	<p>Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας και των παιδιών τους</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Στέγαση - Κάλυψη Σίτισης - Κάλυψη Ειδών Πρώτης Ανάγκης - Νομική Συμβουλευτική - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη 	<p>Θύματα ενδοοικογενειακής ή/και έμφυλης βίας</p>	<p>Συνεργασία με:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Δικηγορικούς συλλόγους (σχετική με τη νομική βοήθεια) - Λοιπές δομές συμβουλευτικής και φιλοξενίας για γυναίκες που υφίστανται βία

Διευθύνσεις, Τμήματα και Δημοτικοί Φορείς Δήμου Αθηναίων	Δομές / Προγράμματα	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Ομάδες – Στόχος που απευθύνονται	Συνεργασίες μεταξύ Τμημάτων/ Διευθύνσεων και Δημοτικών Φορέων
	Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών	<ul style="list-style-type: none"> - Νομική Συμβουλευτική - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη 	Θύματα ενδοοικογενειακής ή/και έμφυλης βίας	Συνεργασία με Ξεώνα Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας και των παιδιών τους
<p>Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης</p> <p>Τμήμα Πολιτικών Ισότητας και Αντιμετώπισης των Διακρίσεων</p>	Δεν υπάρχει συγκεκριμένο πρόγραμμα	<ul style="list-style-type: none"> - Νομική Συμβουλευτική - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη - Υλοποίηση προγραμμάτων Πολιτιστικού και Ενημερωτικού Χαρακτήρα 	ΑμεΑ	<p>Συνεργασία με:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Δικηγορικούς συλλόγους (σχετική με τη νομική βοήθεια) - Φορείς που υλοποιούν Εθνικά ή Ευρωπαϊκά Προγράμματα για ΑμεΑ. - Άλλους φορείς ή Υπηρεσίες του Δήμου (για τα προγράμματα πολιτιστικού και ενημερωτικού χαρακτήρα)

Διευθύνσεις, Τμήματα και Δημοτικοί Φορείς Δήμου Αθηναίων	Δομές / Προγράμματα	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Ομάδες – Στόχος που απευθύνονται	Συνεργασίες μεταξύ Τμημάτων/ Διευθύνσεων και Δημοτικών Φορέων
	Ξενώνας Τοξικοεξαρτημένων «ΙΟΝΙΣ»	<ul style="list-style-type: none"> - Στέγαση - Κάλυψη Σίτισης - Κάλυψη Ειδών Πρώτης Ανάγκης - Νομική Συμβουλευτική - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη - Προάσπιση και Προαγωγή τους Υγείας (Εμμεσα, μέσω συνεργασιών) 	Άτομα με προβλήματα εξάρτησης	<p>Συνεργασία με:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Δικηγορικούς συλλόγους (σχετική με τη νομική βοήθεια) - Κέντρα Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής τους Ψυχοκοινωνικής Υγείας «Αθηνά Υγεία» - Φορείς του δημοσίου τομέα και τους μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα τους απεξάρτησης
<p>Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης</p> <p>Τμήμα Υποστήριξης και Κοινωνικής Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων</p>	1 ^ο και 2 ^ο Κέντρο Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων	<ul style="list-style-type: none"> - Νομική Συμβουλευτική - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη - Υλοποίηση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Παρεμβάσεων για την Ανάπτυξη Δεξιοτήτων - Προώθηση στην Απασχόληση - Προώθηση σε Ψυχαγωγικές, Αθλητικές και Πολιτιστικές Δραστηριότητες (για το προσφυγικό 	<ul style="list-style-type: none"> - Οικονομικοί Μετανάστες - Πρόσφυγες (αναγνωρισμένοι ή σε διαδικασία αναμονής εξέτασης του αιτήματος ασύλου τους) 	Δ.Υ.

Διευθύνσεις, Τμήματα και Δημοτικοί Φορείς Δήμου Αθηναίων	Δομές / Προγράμματα	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Ομάδες – Στόχος που απευθύνονται	Συνεργασίες μεταξύ Τμημάτων/ Διευθύνσεων και Δημοτικών Φορέων
		<p>πληθυσμό που διαμένει στο camp «Ελαιώνας»)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Υποστήριξη σε Σχέση με Διοικητικές Διαδικασίες, ΑΦΜ, Κάρτα ΟΑΕΔ και Λοιπά Έγγραφα 		
<p>Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης Τμήμα Τρίτης Ηλικίας</p>	Λέσχες Φιλίας	<ul style="list-style-type: none"> - Προάσπιση και Προαγωγή τους Υγείας (Νοσηλευτικές Υπηρεσίες, Μετρήσεις Ζαχάρου, πίεσης, κ.τ.λ.) - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη - Προώθηση σε Ψυχαγωγικές, Αθλητικές και Πολιτιστικές Δραστηριότητες 	Ηλικιωμένοι	<p>Συνεργασία με:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αρμόδιο Τμήμα τους Διεύθυνσης Δημοτικών Ιατρείων και Δημόσιας Υγείας για θέματα που αφορούν στην υγεία των ωφελούμενων
<p>Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας</p>	Διευρυμένο Κέντρο Κοινότητας (πλην της δομής των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών)	<ul style="list-style-type: none"> - Νομική Συμβουλευτική - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη - Υλοποίηση Εκπαιδευτικών 	Απευθύνεται σε όλες τις ευάλωτες και ειδικές ^[67] πληθυσμιακές ομάδες.	<p>Συνεργασία με:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τμήμα Επιδοματικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ασφάλισης - Τμήμα Κοινωνικής Ένταξης

Διευθύνσεις, Τμήματα και Δημοτικοί Φορείς Δήμου Αθηναίων	Δομές / Προγράμματα	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Ομάδες – Στόχος που απευθύνονται	Συνεργασίες μεταξύ Τμημάτων/ Διευθύνσεων και Δημοτικών Φορέων
		<ul style="list-style-type: none"> Προγραμμάτων και Παρεμβάσεων για την Ανάπτυξη Δεξιοτήτων - Προώθηση στην Απασχόληση - (Εργασιακή Συμβουλευτική) - Προώθηση σε Ψυχαγωγικές, Αθλητικές και Πολιτιστικές Δραστηριότητες - Παροχή Πληροφόρησης – Υποβολή - Αιτήσεων για Κοινωνικές Παροχές (Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, Επίδομα Ενοικίου, Επίδομα Αναπηρίας, κ.α.) - Διασύνδεση των πολιτών με τους Υπηρεσίες Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Προστασίας του Δήμου 		<ul style="list-style-type: none"> - Τμήμα Τρίτης Ηλικίας - Αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Δημοτικών Ιατρείων και Δημόσιας Υγείας - Τμήμα Καινοτομίας & Ανθεκτικότητας της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού Προγραμματισμού, Τεκμηρίωσης και Καινοτομίας - Αρμόδια υπηρεσία για τον εθελοντισμό του Δήμου Αθηναίων
<p>Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης Τμήμα Κοινωνικής Ένταξης</p>	<p>Πρόγραμμα «Δίκτυο Κοινωνικής Κατοικίας»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Στέγαση - Κάλυψη Ειδών Πρώτης Ανάγκης - Προάσπιση και Προαγωγή τους Υγείας (έμμεσα, μέσω παραπομπών) 	<ul style="list-style-type: none"> - Άτομα με Αναπηρία οποιασδήποτε μορφής - Αποφυλακισμένα Άτομα - Θύματα Ενδοοικογενειακής Βίας 	<p>Συνεργασία με Δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς (χορηγούς κ.τ.λ.) για την παραχώρηση και ανακαίνιση κατοικιών και διαμερισμάτων για την ένταξή τους</p>

Διευθύνσεις, Τμήματα και Δημοτικοί Φορείς Δήμου Αθηναίων	Δομές / Προγράμματα	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Ομάδες – Στόχος που απευθύνονται	Συνεργασίες μεταξύ Τμημάτων/ Διευθύνσεων και Δημοτικών Φορέων
		<ul style="list-style-type: none"> - Προώθηση σε Ψυχαγωγικές, Αθλητικές και Πολιτιστικές Δραστηριότητες 	<ul style="list-style-type: none"> - Άστεγοι - Άτομα που διαβιούν σε Συνθήκες Φτώχειας - Αρχηγοί Μονογονεϊκών Οικογενειών 	<p>στο «δίκτυο κοινωνικής κατοικίας» του Δήμου Αθηναίων</p>
	<p>“Job Center”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη - Προώθηση στην Απασχόληση (Εργασιακή Συμβουλευτική) 	<ul style="list-style-type: none"> - Άτομα με Αναπηρία Οποιασδήποτε Μορφής - Αποφυλακισμένα Άτομα - Άτομα με προβλήματα Εξάρτησης - Θύματα Ενδοοικογενειακής Βίας - Άστεγοι - Άτομα που διαβιούν σε Συνθήκες Φτώχειας - Αρχηγοί Μονογονεϊκών Οικογενειών 	<p>Συνεργασία με:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Δίκτυο Κοινωνικής Κατοικίας» - Συνεργασία με το Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας - Συνεργασία με τα Τμήματα Δημοτικών Ιατρείων - Συνεργασία με τον Κ.Υ.Α.Δ.Α.

Διευθύνσεις, Τμήματα και Δημοτικοί Φορείς Δήμου Αθηναίων	Δομές / Προγράμματα	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Ομάδες – Στόχος που απευθύνονται	Συνεργασίες μεταξύ Τμημάτων/ Διευθύνσεων και Δημοτικών Φορέων
Διεύθυνση Παιδικής Ηλικίας, Παιδείας & Δια Βίου Μάθησης Τμήμα Δια Βίου Μάθησης	Κοινωνικό Φροντιστήριο	Ενισχυτική Διδασκαλία	Απευθύνεται σε μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου που προέρχονται από οικογένειες που διαβιούν στα όρια τους φτώχειας (συμπεριλαμβάνονται παιδιά μονογονεϊκών οικογενειών, παιδιών άνεργων γονέων και παιδιά οικονομικών μεταναστών αρκεί να γνωρίζουν την Ελληνική γλώσσα)	Δ.Υ.
Διεύθυνση Παιδικής Ηλικίας, Παιδείας κα Δια Βίου Μάθησης Τμήμα Παιδικών Κατασκηνώσεων	Παιδικές Κατασκηνώσεις Δήμου Αθηναίων	Υπηρεσίες Δημιουργικής Απασχόλησης μέσω της προσφοράς καλοκαιρινών διακοπών	Απευθύνεται στα παιδιά οικογενειών που διαμένουν στο Δήμο Αθηναίων. Προτεραιοποιούνται τα παιδιά που προέρχονται από οικογένειες που διαβιούν στα όρια τους φτώχειας (συμπεριλαμβάνονται παιδιά μονογονεϊκών οικογενειών, παιδιών άνεργων γονέων και παιδιά οικονομικών μεταναστών αρκεί να γνωρίζουν την Ελληνική γλώσσα)	Συνεργασία με Τμήμα Σχεδιασμού, Οργάνωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Διευθύνσεις, Τμήματα και Δημοτικοί Φορείς Δήμου Αθηναίων	Δομές / Προγράμματα	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Ομάδες – Στόχος που απευθύνονται	Συνεργασίες μεταξύ Τμημάτων/ Διευθύνσεων και Δημοτικών Φορέων
Δημοτικοί Φορείς ΕΑΤΑ Α.Ε	ESTIA 2021	<ul style="list-style-type: none"> - Στέγαση - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη - Υπηρεσίες Συνοδευόμενης Διερμηνείας - Διασύνδεση και Παραπομπή σε Φορείς 	Αιτούντες Ασύλου	Δ.Υ.
	Harmonizing Protection Practices in Greece (HARP)	<ul style="list-style-type: none"> - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη - Νομική Συμβουλευτική - Διασύνδεση με την Κοινότητα και Παραπομπή σε Φορείς 	Πρόσφυγες (αναγνωρισμένοι ή σε διαδικασία αναμονής εξέτασης του αιτήματος ασύλου τους)	Δ.Υ.
	Disabilities Inclusive Project 2022 - «Παροχή στοχευμένης υποστήριξης και βοήθειας σε αιτούντες άσυλο και δικαιούχους διεθνούς προστασίας με αναπηρία».	<ul style="list-style-type: none"> - Παροχή πληροφοριών – Υποστήριξη στην πρόσβαση στο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας - Παροχή συσκευών υποβοήθησης (κατά περίπτωση) - Υπηρεσίες Συνοδευόμενης Διερμηνείας (κατά περίπτωση) 	Πρόσφυγες (αναγνωρισμένοι ή σε διαδικασία αναμονής εξέτασης του αιτήματος ασύλου τους) με αναπηρία	Δ.Υ.

Διευθύνσεις, Τμήματα και Δημοτικοί Φορείς Δήμου Αθηναίων	Δομές / Προγράμματα	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Ομάδες – Στόχος που απευθύνονται	Συνεργασίες μεταξύ Τμημάτων/ Διευθύνσεων και Δημοτικών Φορέων
	Στέγαση και Εργασία για τους Αστεγούς	<ul style="list-style-type: none"> - Στέγαση - Κάλυψη Ειδών Πρώτης Ανάγκης - Προάσπιση και Προαγωγή της Υγείας (εμμέσως, μέσω παραπομπών) - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη - Προώθηση στην Απασχόληση (Εργασιακή Συμβουλευτική, Διασύνδεση με Εργοδότες) 	Απευθύνεται σε άτομα που είτε βρίσκονται ήδη υπό καθεστώς αστεγίας, ή κινδυνεύουν άμεσα να μείνουν άστεγα.	<p>Συνεργασία με:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κ.Υ.Α.Δ.Α - Κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου Αθηναίων - «Δίκτυο Κοινωνικής Κατοικίας» - Ξενώνα Γυναικών θυμάτων βίας - Ν.Π.Ι.Δ. «Επάνοδος»
	MULTAKA	<ul style="list-style-type: none"> - Βιωματικές εκπαιδευτικές περιηγήσεις - Εκπαιδευτικό Εργαστήριο Συμμετοχικού Βίντεο 	- Οικονομικοί Μετανάστες, Πρόσφυγες (αναγνωρισμένοι ή σε διαδικασία αναμονής εξέτασης του αιτήματος ασύλου τους)	<p>Συνεργασία με:</p> <p>Φορείς του εξωτερικού που υλοποιούν αντίστοιχα προγράμματα, με στόχο τη διεξαγωγή διεθνούς συνεδρίου, για την ανταλλαγή πληροφοριών, εμπειριών και καλών πρακτικών</p>

Διευθύνσεις, Τμήματα και Δημοτικοί Φορείς Δήμου Αθηναίων	Δομές / Προγράμματα	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Ομάδες – Στόχος που απευθύνονται	Συνεργασίες μεταξύ Τμημάτων/ Διευθύνσεων και Δημοτικών Φορέων
	ENFEM	Υλοποίηση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Παρεμβάσεων για την Ανάπτυξη Δεξιοτήτων - Προώθηση στην Απασχόληση (Εργασιακή Συμβουλευτική)	Απευθύνεται σε γυναίκες που προέρχονται από Χώρες του Τρίτου Κόσμου	Συνεργασία με: τοπικούς φορείς, με στόχο τη μεταφορά γνώσης και την ανταλλαγή καλών πρακτικών
	Skills on Demand	- Υλοποίηση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Παρεμβάσεων για την Ανάπτυξη Δεξιοτήτων - Επαγγελματική Κατάρτιση - Προώθηση στην Απασχόληση (Εργασιακή Συμβουλευτική, Διασύνδεση με Εργοδότες)	- Άνεργοι	Δ.Υ.
	Open Social Net	- Διασύνδεση των φορέων της κοινωνίας των πολιτών με τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς του Δήμου με σκοπό το συντονισμό των ενεργειών κοινωνικής στήριξης - Δράσεις Άμεσης Παρέμβασης για την αντιμετώπιση έκτακτων κοινωνικών φαινομένων	Ευάλωτες Κοινωνικά Ομάδες σε δυσμενή οικονομική θέση	Μέλη του δικτύου OSN

Διευθύνσεις, Τμήματα και Δημοτικοί Φορείς Δήμου Αθηναίων	Δομές / Προγράμματα	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Ομάδες – Στόχος που απευθύνονται	Συνεργασίες μεταξύ Τμημάτων/ Διευθύνσεων και Δημοτικών Φορέων
		- Δημοσιότητα, Δικτύωση		
Δημοτικοί Φορείς Δημοτικό Βρεφοκομείο Αθηνών	Δημοτικοί Παιδικοί Σταθμοί	Υπηρεσίες εκπαιδευτικής και δημιουργικής απασχόλησης	Απευθύνεται σε όλα τα παιδιά προσχολικής ηλικίας, αλλά Προτεραιοποιούνται τα παιδιά που προέρχονται από οικογένειες που διαβιούν στα όρια της φτώχειας (συμπεριλαμβάνονται παιδιά μονογονεϊκών οικογενειών, παιδιών άνεργων γονέων και παιδιά οικονομικών μεταναστών, κ.τ.λ.)	Δ.Υ.
Δημοτικοί Φορείς Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας «Αθηνά Υγεία»	Επτά (7) Κέντρα Πρόληψης στα γεωγραφικά όρια του Δήμου Αθηναίων	- Προγράμματα Πρόληψης & Αγωγής Υγείας στη σχολική κοινότητα (μαθητές πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης) - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη (ατομικά, ομαδικά και σε οικογένειες)	Απευθύνεται τόσο σε ομάδες υψηλού κινδύνου, όσο και στην ευρύτερη κοινότητα (γενικός πληθυσμός)	Συνεργασία με Ο.ΚΑ.ΝΑ

Διευθύνσεις, Τμήματα και Δημοτικοί Φορείς Δήμου Αθηναίων	Δομές / Προγράμματα	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Ομάδες – Στόχος που απευθύνονται	Συνεργασίες μεταξύ Τμημάτων/ Διευθύνσεων και Δημοτικών Φορέων
		- Παρεμβάσεις στο δρόμο		
Δημοτικοί Φορείς Κέντρο Υποδοχής και Αλληλεγγύης Δήμου Αθηναίων	Κέντρο Σίτισης	- Σίτιση (Διανομή Πακέτων Τροφίμων και Διανομή Φαγητού) - Παρεμβάσεις στο δρόμο (Streetwork)	- Άστεγοι - Άτομα που Διαβιούν σε Συνθήκες Φτώχειας (δύναται να συμπεριλαμβάνονται μέσα σε αυτά, μονογονεϊκές οικογένειες, μακροχρόνια άνεργοι, ηλικιωμένοι με μικρό ή καθόλου εισόδημα, θύματα ενδοοικογενειακής βίας).	Συνεργασία με διάφορους φορείς που μέσω των δωρεών, υποβοηθούν σημαντικά το έργο του Κέντρου Σίτισης
	Πολυδύναμο Κέντρο Αστέγων	- Στέγαση - Προώθηση στην Απασχόληση (Εργασιακή Συμβουλευτική, Διασύνδεση με Εργοδότες, Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Υλοποίηση Σεμιναρίων Επαγγελματικής	- Άστεγοι - Άτομα που Διαβιούν σε Συνθήκες Φτώχειας (δύναται να συμπεριλαμβάνονται μέσα σε αυτά, μονογονεϊκές οικογένειες, μακροχρόνια άνεργοι, ηλικιωμένοι με μικρό ή καθόλου εισόδημα, θύματα ενδοοικογενειακής βίας).	Δ.Υ.

Διευθύνσεις, Τμήματα και Δημοτικοί Φορείς Δήμου Αθηναίων	Δομές / Προγράμματα	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Ομάδες – Στόχος που απευθύνονται	Συνεργασίες μεταξύ Τμημάτων/ Διευθύνσεων και Δημοτικών Φορέων
		Κατάρτισης/Ενίσχυση Επαγγελματιών Δεξιοτήτων - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη		
	Κόμβος Αλληλοβοήθειας Πολιτών – Κοινωνικό Mall	- Σίτιση - Κάλυψη Ειδών Πρώτης Ανάγκης - Διανομή Φαρμάκων - Λοιπές υπηρεσίες (κομμωτήριο, παροχή σχολικών ειδών, παροχή παιχνιδιών)	- Άστεγοι - Άτομα που Διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας (δύναται να συμπεριλαμβάνονται μέσα σε αυτά, μονογονεϊκές οικογένειες, μακροχρόνια άνεργοι, ηλικιωμένοι με μικρό ή καθόλου εισόδημα, θύματα ενδοοικογενειακής βίας).	Συνεργασία με διάφορους φορείς που μέσω των δωρεών, υποβοηθούν σημαντικά το έργο του Κόμβου Αλληλοβοήθειας Πολιτών
	Κοινωνικό Ιατρείο	- Προάσπιση και Προαγωγή της Σωματικής και Ψυχικής Υγείας - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη	- Άστεγοι - Άτομα που Διαβιούν σε Συνθήκες Φτώχειας (δύναται να συμπεριλαμβάνονται μέσα σε αυτά, μονογονεϊκές οικογένειες, μακροχρόνια άνεργοι, ηλικιωμένοι με μικρό ή καθόλου εισόδημα, θύματα ενδοοικογενειακής βίας).	Εσωτερική συνεργασία μεταξύ των υποδομών, για υποδοχή ωφελούμενων του Κ.Υ.Α.Δ.Α.

Διευθύνσεις, Τμήματα και Δημοτικοί Φορείς Δήμου Αθηναίων	Δομές / Προγράμματα	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	Ομάδες – Στόχος που απευθύνονται	Συνεργασίες μεταξύ Τμημάτων/ Διευθύνσεων και Δημοτικών Φορέων
	«Εστία Αθηνών»	<ul style="list-style-type: none"> - Στέγαση - Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη 	- Άστεγοι Ηλικιωμένοι	Δ.Υ.

ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ

Κ.Υ.Α.Δ.Α = Κέντρο Υποδοχής και Αλληλεγγύης Δήμου Αθηναίων

Α.Ε.Ι. = Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

ΑμεΑ = Άτομα με Αναπηρία

Α.Τ.Ε.Ι. = Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Δ.Ε.Κ.Ο = Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί

Ε.Α.Τ.Α = Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Δήμου Αθηναίων

Ε.Ε.Ε. = Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα

Ε.Ι.Ε.Α.Δ. = Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού

Ε.Π.Ε.Β.Υ.Σ. = Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής

Κ.Ε.Α. = Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης

ΚΕ.Π.Α. = Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας

Ο.ΚΑ.ΝΑ. = Οργανισμός κατά των Ναρκωτικών

Ο.Π.Ε.Κ.Α. = Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Τ.Ε.Β.Α. = Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους

Ν.Π.Ι.Δ. = Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

1. https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%AE%CE%BC%CE%BF%CF%82_%CE%91%CE%B8%CE%B7%CE%BD%CE%B1%CE%AF%CF%89%CE%BD#cite_ref-7
2. Όρια της οικιστικής διάρθρωσης του Δήμου Αθηναίων στις δημοτικές γειτονιές σύμφωνα με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Αθηναίων, ΦΕΚ 80 Δ' - 1988. Προσβάσιμο από: http://www.et.gr/idosc-nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QrtC22wFWG2Ogb2ANFndtvSoClrL8feVGwDEXyCztIl9LGdkF5wrUjviLHGzgyqxSQYNUaGCF0lfB9HI6qSYtMQEkEHLwnFqmgJSA5WIsluV-nRwO1oKqSe4BIOTSpEWYhszF8P8UqWb_zFijF59LaymJPuh7Y8KuhJQTQo0PfhXwZbXNwcEUCapOjKe
3. Απόφαση υπ' αριθμό. 99128/32001 + 95172/30913, Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής υπηρεσίας του Δήμου Αθηναίων, Αττικής, ΦΕΚ 5713 Β' - 19/12/2018. Προσβάσιμο από: http://www.et.gr/idosc-nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QrtC22wG3UHK-ZeQumndtvSoClrL8-sylZ9CJk4y4ndCieBbLVuJlnJ48_97uHrMts-zFzeyCiBSQOpYnTy36MacmUFCx2ppFvBej56Mmc8Qdb8ZfRjQznsIAdk8Lv_e6czmhEembNmZCMxLmtQWgYjns2ysZPRJPUB-MY43P22v8Caynhbg0sLJezJkC
4. <https://www.cityofathens.gr/node/106>
5. <https://www.cityofathens.gr/organotiki-domi-dimoy-athinaion/ypiresies/teknikes-ypiresies>
6. <https://www.cityofathens.gr/ypiresies/teknikes-ypiresies/dieythynsi-ktiriakis-ypodomis>
7. <https://www.cityofathens.gr/ypiresies/teknikes-ypiresies/dieythynsi-sxedioy-poleos-kai-astikou-perivaliontos>
8. <https://www.cityofathens.gr/ypiresies/teknikes-ypiresies/dieythynsi-domisis>
9. <https://www.cityofathens.gr/ypiresies/teknikes-ypiresies/dieythynsi-odopoiias-apoxetefsis-kai-koinoxristwn-xwrwn>
10. <https://www.cityofathens.gr/ypiresies/teknikes-ypiresies/dieythynsi-ilektrologikoy>
11. <https://www.cityofathens.gr/ypiresies/teknikes-ypiresies/dieythynsi-mixanologikoy>
12. <https://www.cityofathens.gr/ypiresies/teknikes-ypiresies/dieythynsi-kathariotitas-anakyklosis>
13. <https://www.cityofathens.gr/ypiresies/teknikes-ypiresies/dieythynsi-prasinoy-kai-astikis-panidas>
14. <https://www.cityofathens.gr/organotiki-domi-dimoy-athinaion/ypiresies/oikonomikes-ypiresies>
15. <https://www.cityofathens.gr/ypiresies/oikonomikes-ypiresies/dieythynsi-oikonomikwn>
16. <https://www.cityofathens.gr/ypiresies/oikonomikes-ypiresies/dieythynsi-dimotikis-periousias>
17. <https://www.cityofathens.gr/ypiresies/oikonomikes-ypiresies/dieythynsi-promitheion-apothikon>
18. <https://www.cityofathens.gr/node/29379>
19. <https://www.cityofathens.gr/organotiki-domi-dimoy-athinaion/ypiresies/dioikitikes-koinonikes-ypiresies>
20. <https://www.cityofathens.gr/ypiresies/dioikitikes-koinonikes-ypiresies/dieythynsi-dioikisis-apokentrosis>
21. <https://www.cityofathens.gr/node/109>
22. <https://www.cityofathens.gr/ypiresies/dioikitikes-koinonikes-ypiresies/dieythynsi-kentron-eksypiretisis-politon>
23. <https://www.cityofathens.gr/organotiki-domi-dimoy-athinaion/ypiresies/dioikitikes-koinonikes-ypiresies/dieythynsi-astikis-katastasis>
24. <https://www.cityofathens.gr/node/246>
25. <https://www.cityofathens.gr/ypiresies/dioikitikes-koinonikes-ypiresies/dieythynsi-koinonikis-alilegiis-ygeias>
26. <https://www.cityofathens.gr/ypiresies/dioikitikes-koinonikes-ypiresies/dieythynsi-paideias-diaviou-mathisis>
27. <https://www.cityofathens.gr/node/29409>
28. <https://www.cityofathens.gr/node/26813>

29. <https://www.cityofathens.gr/node/233>
30. <https://www.cityofathens.gr/organotiki-domi-dimoy-athinaion/dimotikoi-foreis/athina-9-84-fm-stereo>
31. <https://athina984.gr/>
32. <https://www.cityofathens.gr/organotiki-domi-dimoy-athinaion/dimotikoi-foreis/athinaiko-aerio-e>
33. <https://www.athinaikoaerio.gr/>
34. <https://www.cityofathens.gr/dimotikoi-foreis/etereia-anaptiksis-kai-touristikis-provolis-athinon>
35. <https://develop.thisisathens.org/el/>
36. <https://www.cityofathens.gr/organotiki-domi-dimoy-athinaion/dimotikoi-foreis/dimotiko-brefokomeio-athinon>
37. <https://www.dbda.gr/>
38. <https://www.cityofathens.gr/organotiki-domi-dimoy-athinaion/dimotikoi-foreis/dipli-anaplasti-e>
39. <https://www.cityofathens.gr/node/811>
40. <https://www.cityofathens.gr/organotiki-domi-dimoy-athinaion/dimotikoi-foreis/epixeirisi-mixanografisis-dimoy-athinaion-d-e-m>
41. <http://www.daem.gr/>
42. <https://www.cityofathens.gr/organotiki-domi-dimoy-athinaion/dimotikoi-foreis/etaireia-asfaltistikon-simvouleytikon-yphresion-AAE-OTA>
43. <https://www.aeasy.gr/%CE%B7-%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B9%CF%81%CE%AF%CE%B1-3/>
44. <https://www.cityofathens.gr/dimotikoi-foreis/kentro-epaggelmatikis-katartisis>
45. <http://www.kekda.gr/>
46. <https://www.cityofathens.gr/dimotikoi-foreis/kentro-prolipsis-tis-eksartisis-kai-agogis-ygeias-athina-ygeia>
47. <https://kentro-prolipsis.gr/>
48. <https://www.cityofathens.gr/organotiki-domi-dimoy-athinaion/dimotikoi-foreis/kentro-ypodoxis-astegon-dimoy-athinaion-k-y-d>
49. <https://kyada-athens.gr/>
50. <https://www.cityofathens.gr/dimotikoi-foreis/technopolis-dimoy-athinaion>
51. <https://athens-technopolis.gr/index.php/el/>
52. <https://www.cityofathens.gr/node/19603>
53. <https://www.opanda.gr/>
54. <https://teba.eiead.gr/>
55. [Νόμος 4314/2014, Α\) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β\) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012, άρθρο 45, παράγραφος 3, ΦΕΚ 265 Α' - 23/12/2014. Προσβάσιμο από: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-emporeio/n-4314-2014.html>](#)
56. <https://www.cityofathens.gr/node/25335>
57. <https://www.cityofathens.gr/node/36138>
58. <https://www.socialattica.gr/domi/dieyrymeno-kentro-koinotitas-dimoy-athinaion-me-parartima-roma>
59. <https://www.cityofathens.gr/node/405>
60. <https://www.cityofathens.gr/node/406>
61. <https://www.epixeiro.gr/article/93446>
62. <https://www.cityofathens.gr/node/33830>
63. <https://develop.thisisathens.org/el/sxetika-me-tin-eata/programmata>

64. Θέμα 5ο, Συγγώνευση του Ν.Π.Δ.Δ. «Δημοτικοί Παιδικοί Σταθ- μοί Δήμου Αθηναίων» στο Δημοτικό Ίδρυμα «Δημοτικό Βρεφοκομείο Αθηνών», ΦΕΚ 950 Β' - 19/07/2006. Προσβάσιμο από: http://www.et.gr/idosc-nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QrtC22wFGQ40gSLPFOXdtvSoClrL8y0kzqWud5Q15MXD0LzQTLf7MGgcO23N88knBzLCmTXKaO6fpVZ6Lx3UnKl3nP8NxdnJ5r9cmWYjWelDvWS_18kAEhATUkJb0x1LidQ163nV9K--td6S1uaP8ulictO6og4Bgp6sXdrCe4biz9KlaLfcg_67Ky12J
65. Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμό 289, Σύσταση Δημοτικού Ιδρύματος με την επωνυμία «Κέντρο Υποδοχής Αστένων Δήμου Αθηναίων», ΦΕΚ 250 - 18/11/1999. Προσβάσιμο από: http://www.et.gr/idosc-nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QrtC22wE56mFqysdfkXdtvSoClrL8cSHdHNezY5d5MXD0LzQTLWPU9yLzB8V68knBzLCmTXKaO6fpVZ6Lx3UnKl3nP8NxdnJ5r9cmWYjWelDvWS_18kAEhATUkJb0x1LidQ163nV9K--td6S1uQO8L96Cv2oMHjic9pnL1mIBXdGE1EgULtSEUTWl39IL
66. Απόφαση 2, Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Ιδρύματος «Κέντρο Υποδοχής Αστένων Δήμου Αθηναίων, ΦΕΚ 304 Β' - 08/03/2005. Προσβάσιμο από: http://www.et.gr/idosc-nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QrtC22wHrZvzjsKBkq3dtvSoClrL8aHyK_kvuaY55MXD0LzQTLf7MGgcO23N88knBzLCmTXKaO6fpVZ6Lx3UnKl3nP8NxdnJ5r9cmWYjWelDvWS_18kAEhATUkJb0x1LidQ163nV9K--td6S1uXZZ96uA3HXFFwaPno4RFamUPKhN9Sgn4fq7tpPyhHm
67. Απόφαση υπ' αριθμό 25183/14409, Έγκριση Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Κέντρου Υποδοχής και Αλληλεγγύης (Κ.Υ.Α.Δ.Α.) Δήμου Αθηναίων, ΦΕΚ 995Β' - 30/6/2010. Προσβάσιμο από: http://www.et.gr/idosc-nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QrtC22wGyK2xFpSwMnXdtvSoClrL8YIQKJNauf395MXD0LzQTLf7MGgcO23N88knBzLCmTXKaO6fpVZ6Lx3UnKl3nP8NxdnJ5r9cmWYjWelDvWS_18kAEhATUkJb0x1LidQ163nV9K--td6S1uekR7swJUfm4qw9p6QHbpH4VBYwtE-slc6T7vCUsyeff
68. Νόμος 4430: Κοινωνική και Αλληλεγγύη Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις, άρθρο 2, παράγραφος 8, ΦΕΚ 205 Α' - 31/10/2016. Προσβάσιμο από: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-oikonomia/nomos-4430-2016.html>
69. <https://www.statistics.gr/>